

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo.

Anglija in Španija

Po poslednjih sejah londonskega od-
bora za nevmešavanje v španske za-
deve je špansko vprašanje stopilo ne-
kam v ozadje sedanje diplomatske igre,
ki je med tem že našla druga torišča
svojega uveljavljanja. Napetost na Dalj-
nem vzhodu je v zvezi s protikomuni-
stičnim trojnim paktom, podpisanim 6.
novembra v Rimu, premaknila težišče
mednarodnih homatij, ki je bilo do ne-
davnega predvsem v Sredozemlju, s
tega ožega na širše svetovno področje.
V ozadju za temi pomembnejšimi med-
narodnimi dogodki pa je špansko vpra-
šanje skoraj neopazeno in nevidno za-
šlo v povsem novo, znabiti poslednjo
odločilno fazo, ki nam vsaj približno že
daje slutiti končni razplet te zadeve.

Angleški zunanji minister Eden je v
zanimivi razpravi v spodnji zbornici že
pred dvema tednoma napovedal, da bo
Anglija »zaradi zavarovanja svojih držav-
ljanov in svojih interesov na ozem-
lju, ki je pod oblastjo Francove vlade«
imenovala posebne konzularne agente.
Tem konzularnim zastopnikom angle-
ška vlada sicer ne bo priznala diplo-
matskega položaja, imeli pa bodo pravo-
vico direktnega obveščanja z zunanjim
uradom Francovega režima. Generalu
Francu se bo angleška vlada oddolžila
s tem, da bo sprejela v Londonu ena-
kega odposlanca njegove vlade, ki bo
prav tako imel pravico direktnega ob-
veščanja s Foreign Officeom, dasi mu
diplomatske prerogative ne bodo pri-
znane. Pred dnevi je to namero angle-
ške vlade potrdil tudi uradni komuniké,
kateremu je takoj sledilo imenovanje
angleških konzularnih predstavnikov.
pa tudi general Franco je že določil
svojega zastopnika v Londonu.

Korak angleške vlade je vzbudil ve-
liko nezadovoljstvo ne le pri domači
opoziciji, temveč tudi v delu francoske
javnosti. Tu Angliji zamerijo to odlo-
čitev v trenutku, ko je vprašanje od-
poka tujih prostovoljcev iz Španije
še vedno na mrtvi točki. Angleški in
francoski nezadovoljnejši očitajo lon-
donski vladi, da pomeni imenovanje
konzularnih zastopnikov formalno pri-
znanje Francovega režima. Vlada je v
posebnem snoročilu javnosti to stališče
sicer izpodbila, vendar je tudi po tem
komunikéju ostal vtis, da se je angle-
ška politika v španskem vprašanju
zadnje tedne bistveno spremenila.

Do poslednjih razprav v londonskem
odboru za nevmešavanje je Anglija še
zagovarjala od Francije podpirano poli-
tiko stroge nevtiralnosti navram špan-
skim dogodkom, ki sta jih tako London
kakor Pariz smatrala za izrazito no-
tranjepolitično zadevo Španije. Zato
sta se Francija in Anglija skupno tru-
dili, da bi španskim homatijam odvzeli
sleherno mednarodno ost, da bi tako
preprečili njih razširjenje na ostalo
Evropo. V uradnih izjavah, uradnih ob-
vestilih in sploh vseh uradnih aktih an-
gleške vlade ni bilo do nedavnega mo-
goče zaslediti ničesar, kar bi bilo v na-
sprotnju s nevtiralnostjo, kakor jo po-
jmujejo francoski uradni krogi. Toda v
svojem govoru v spodnji zbornici dne
1. novembra je Eden že zelo značilno
namignil, da »ne more sprejeti teze,
ki trdi, da bi bila vlada, ki bi v primeru
zmage upornikov prevzela oblast v
Španiji, nujno Angliji sovražna«. S tem
je Eden prvič namignil, da bi Anglija
morebitni Francovi zmagi, v kolikor bi
ne bilo iz njo ogroženi angleški interesi,
ne nasprotovala.

Nadaljnje angleško zadržanje pa daje
slutiti še nekaj več. Še do nedavnega
so tudi v Londonu ponavljali pariške
izjave, da bodo Španija ne bo niti
fašistična niti komunistična, s čimer so
se izrekli za nekaj idejni kompromis
med obema bojujočima se taboroma.
Sedaj pa se kaže, da so v svoji prak-
tični politiki postavili glede Španije
drugo geslo: Španija ne sme biti niti
italijanska, niti nemška, niti francoska,
temveč samo španska in seveda anglo-
filska...

To novo angleško zadržanje napram
španskim državljudem vojni vzbuja vtis,
da v Londonu že s polno gotovostjo
računajo s Francovo zmagjo. Zato sku-
šajo sedaj z vsemi sredstvi izboljšati in
urediti svoje odnose z režimom ge-
nerala Franca. Svoje račune naslanjajo
v Londonu predvsem na razpoloženje ci-
vilnega prebivalstva v republikanski
Španiji, ki je v zadnjem času izpostav-
ljeno velikemu pomanjkanju živil, do-
čim bi zgolj vojaška prognoza — tudi
po mnenju dobrih poznavalcev — zaen-
krat še ne mogla vzbujati prepričanja v
končno Francovo zmagjo na vsem špan-
skem ozemlju. Vsekakor si hoče Anglija
zavarovati svoje interese v Francovi
Španiji »za vsak slučaj« že sedaj. Pri
tem postaja bolj in bolj očitno, da so
njene simpatije bolj na strani generala
Franca kakor na strani valencijske
vlade. A tudi general Franco ne štedi z
dokazi simpatij s svoje strani.

V tem je danes ozadje in razloga tren-
utnega zatísta na španskih bojiščih.
Zdi se, da se Angliji z odpočkom tu-
jih prostovoljcev iz Španije tem manj

BRUSELSKA KONFERENCA OBSODILA JAPONSKO Proti predlagani deklaraciji je glasovala Italija, Norveška, Švedska in Danska pa so se vzdržale glasovanja

Bruselj, 16. nov. b. Tihomorska konfe-
renca je na snočnem zasedanju sprejela
besedilo deklaracije o sporu na Daljnem
vzhodu, ki so ga predložile Anglija, Zedi-
njene države in Francija.

Deklaracija ugotavlja z obžalovanjem,
da je japonska vlada odklonila sodelova-
nje pri izmenjavi naziranj o mirni ureditvi
spora na Daljnem vzhodu. Sedaj je jasno,
da je pojmovanje Japonske, ki je po svo-
jih interesih direktno prizadeta v tem spo-
ru, popolnoma različno od pojmovanja ve-
likega dela drugih držav na svetu. V Bru-
sliju zbrani delegati smatrajo, da se ta
spor ne tiče samo Japonske, temveč vseh
držav podpisnic washingtonskega dogovo-
ra in pariškega pakta, in da nimajo vse
države, ki spadajo v krog družine narodov,
nič manj važnih interesov na Daljnem
vzhodu ter pri ohranitvi miru.

Sovražnosti na Daljnem vzhodu so pov-
zročile veliko škodo večjemu številu držav
in njihovim državljanom ter izzvale hude
motnje in resne izgube v mednarodni tr-
govini. Te sovražnosti so povzročile pri
vseh narodih čustvo groze in ogorčenja,
razen tega pa po vsem svetu čustvo nesig-
urnosti. Japonska vlada poudarja, da je
bila prisiljena uporabiti oroženo silo na
Kitajskem, da pripravi kitajsko vladu k
izpremembi dosedanje politike. V Brusliju
zbrani delegati smatrajo, da morajo pred-
vsem poudariti, da ne obstoja nobeno na-
čelo mednarodnega prava, ki bi dajalo pravo
za oboroženo intervencijo kakke države
v notranjih zadevah druge države, in

da bi splošen sprejem takih tez nelzogi-
bno dovedel do trajnih sporov na svetu.

Neresnična je trditev Japonske, po ka-
teri je zadržanje Kitajske v nasprotju z
dogovorom devetih držav. Kitajska je sto-
pila v pogajanja z državami podpisnicami
washingtonske pogodbe, dočim Japonska
sploh odklanja razgovore s katerokoli iz-
med njih. Kitajske oblasti so ponovno iz-
javile, da se Kitajska edinele noče pogaja-
ti z Japonsko samo. Zato je utemeljeno
mnenje, da bi v primeru, če bi se rešitev
spora na Kitajskem prepustila samo Japo-
nski oboroženi konflikti z uničevanjem
človeških življenj in imetja, z neredi in ne-
gotovostjo, ki ga spremljajo in ki povzro-
čajo toliko bolesti na svetu, trajal nego-
tovo dobo dolgo.

Nasprotno smatrajo in so vedno sma-
trali delegati v Brusliju zastopanih držav,
da bi bila v primeru, če bi se spri stran-
ki hoteli sporazumeti o ukinitvi sovražno-
sti z namenom, da se da prilika za nova
pogajanja, pri katerih bi sodelovala tudi
Japonska, pogajanja končana z uspehom.
Kitajska delegacija se je izrazila pripravi-
ljeno sprejeti tak predlog. V Brusliju zbra-
ni delegati smatrajo, da je težko umljivo,
zakaj Japonska neprestano odklanja tak
postopek. V upanju, da Japonska ne bo
ostala do konca na tem negativnem sta-
lišču, bodo delegati proučili, kakšno naj
bo njihovo skupno stališče v položaju, v
katerem eden izmed podpisnikov medna-
rodnega dogovora odklanja sodelovanje pri
razgovorih z drugimi podpisniki, da bi se
izognil obveznostim iste pogodbe.

Tatarescu bo obnovil svojo dosedanje vlado

Njegova pogajanja z Jurijem Bratjanom in Vajdo
Voevodom za razširjenje vlade niso uspela

Bukarešta, 16. nov. g. Sestava nove vlade
je bila dogovorjena do jutri. Novinarjem
je ministri predsednik Tatarescu izjavil,
da danes ne bo več sprejet od kralja. Oč.
16. se je v stanovanju Tatarescu pričelo
posvetovanje s predsednikom Rumunske
fronte Vajdo Voevodom glede volilnega
kartela. Posvetovanje je trajalo samo pol
ure ter so se pojavile težkoče glede vpra-
šanja števila mandatov. Tatarescu je pri-
pravljen priznati Rumunski fronti največ
40 mandatov v zbornici in 10 mandatov v se-
natu. Dočim zahteva Vajda Voevod večje
število.

Voditelj liberalnih disidentov Jurij Brati-
anu je dopoldne snoročil Tatarescu, da nje-
gova stranka odklanja sodelovanje v nje-
govi novi vladi. Nato je imel Tatarescu po-
svetovanje z vodilnimi politikmi liberalne
stranke. Splošno pričakujejo, da se nova
Tatarescova vlada, ker sta Bratjanu in
Voevod odklonila sodelovanje ne bo mno-
go razlikovala od prejšnje vlade. Samo no-
tranje ministertvo bo prevzela nova osebnost,
ker Tatarescu teza ministertva, ki ga
je dolekel upravljal, noče voditi med vojitvami.
Narodna kmečka stranka je dopoldne
sklenila, da bo ostala v opoziciji.

Lord Halifax odpotoval v Berlin

Francoska vlada bo o njegovih razgovorih z nemškimi
državniki sproti obveščana

London, 16. nov. o. Lord Halifax, prvi
sotrudnik zunanjega ministra Edena, je danes
ob 15 odpotoval v Berlin. Odšel je
preko Rokavskega preliva v Belgijo, od-
koder je z vlakom nadaljeval vožnjo v
Nemčijo. V Berlin bo prišel ponoči, jutri
dopoldne pa bo naprej obiskal angleškega
poslanca Hendersona in si nato v njegovi
družbi ogledal mednarodno lovsko razsta-
vo. Če se Hitler do jutrišnega večera ne
bo vrnil v Berlin, bo Halifax odpotoval
preko Monakovega k njemu v Berhtesga-
den.

Francoska vlada bo o Halifaxovih raz-
govorih z nemškimi državniki sproti po-
dobno obveščana. Zunanji minister Del-
bos je na to njegovo potovanje pristal. Tu-
kajšnji politični krogi demantirajo vesti,
po katerih naj bi Halifax iz Berlina odpo-
toval v Rim.

Informacije »Evening Standarda« so v
Londonu povzročile neugoden vtis, angli-
ški dobro poučeni krogi pa naglašajo, da
je imela pri tej intrigi svoje prste vmes
neka tuja velesila, ki je s pomočjo omeje-
nega lista pred meseci onemogočila tudi
Neurathovo potovanje v Berlin. V Londonu
so se vsekakor začudili, ker je nemška
narodno-socialistična kore-podpence sama
nasleda tej intrigi. Njene napadne informa-
cije so se razširile po vsem nemškem ti-
sku in so dokaj kompromitirale Halifaxov
obisk pri Hitlerju. V Foreign Office so že
poučeni, da je »Evening Standard« dobil
svoje informacije od londonskega poslani-
ka omejene evropske velesile, ki ji je list

mudi, kolikor večja je verjetnost Fran-
cove zmage. Čim bi Franco s svojimi
tujimi prostovoljci dosegel še kak po-
membnejši in odločilnejši uspeh, na bi
se moglo tudi vprašanje pojaviti v
poreči obliki, ne da bi seveda zaradi
tega Francov položaj kaj utrpel. Vse to
kajpada pod pogojem, da ponudi med
tem Franco Angliji zadostna jamstva
glede svoje bodoče politike napram
Angliji v smislu zavarovanja vseh bi-
stvenih angleških gospodarskih in sra-
teških interesov v Španiji ter v morju
okoli nje.

Glasovanje in izjave posameznih delegatov

Konferenca se je pričela snoči kmalu
po 17. Predsednik Spaak je deklaracijo
dal takoj na glasovanje.

O deklaraciji je švedski delegat podal
posebno izjavo svoje vlade, ki jo načelno
odobrava, a mu je odredila, naj se vzdrži
glasovanja, ker nima Švedska nikakih
neposrednih političnih interesov na Dalj-
nem vzhodu. Slične izjave sta podala tudi
norveški in danski delegat.

Italijanski delegat Aldrovandi je podal
naslednjo kratko izjavo:

Italija smatra deklaracijo za odprta
vrata, skozi katera bi se spor na Daljnem
vzhodu ne rešil, nego še bolj kompliciral.
Italija zaradi tega noče sprejeti nikake
odgovornosti zanj in izjavlja, da bo gla-
sovala proti, a obenem pa si pridržuje pravo-
vico, da zavzame podrobnejše stališče gle-
de spora na Daljnem vzhodu v kakšni
poznejši fazi njegovega razvoja.

Vsi ostali delegati so deklaracijo s po-
sebnimi izjavami odobrili.

Kitajska zahteva sankcije proti Japonski

Kitajska delegacija je po glasovanju
predložila konferenci dolgo spomenico, v
kateri zahteva, naj bi ostale države dale
Kitajski finančno in gospodarsko pomoč.

Evakuacija Nankinga

Prebivalstvo beži iz glavnega mesta Kitajske, vlada pa
hoče še nadalje ostati v njem

Nanking, 16. nov. o. Vse zveze med
Nankingom in Sučovem so prekinjene.
Sučov je delno v plamenih. Mesto so ja-
ponska letala že skoraj docela razdejala.
Sprčo vesti, da se Japonci naglo bližajo
Nankingu, je pričelo nahkinsko prebival-
stvo v množičnih zapuščati mesto. Obi-
stati si prizadevajo na vse načine, da bi
evakuacijo mesta primerno organizirali.
Danes so pričeli odvažati tudi arhivne
Kuomintang in ostalih oblasti, vlada pa
bo še nadalje vztrajala v Nankingu.

Borbe severozapadno od Šanghaja se
med tem naglo razvijajo. Kitajci se po-
vsod umikajo. Splošno zatrjujejo, da se
bodo Kitajci ustavili šele na novi obrambi-
ni črti, ki se raztega 20 km jugovzhodno
od Nankinga in na kateri so bile zgraje-
ne močne utrdbe. Kitajska vojska je do-
bila nalogo, da mora čim dalje zadržati
Japonce, da bi vsaj v prihodnjih 10 dneh
kitajske tehnične čete lahko še izpopolni-
le te utrdbe.

Na fronti so med tem japonske motori-
zirane sile stalno v akciji, nekateri ja-
ponski polki pa so že izgubili sleherni
stik z umikajočimi se kitajskimi četami,
tako da so se morali na odprtem terenu
ustaviti in čakati na podrobne informaci-
je letalske potizovalne službe, da ne bi
zašli v kakšno past.

Hude borbe so se razvile v neposredni
bližini jezera Tajhu. Vzhodno od Sučova
so Japonci zavzeli važno strateško mesto
Kujang. Boji za to mesto so se razvijali
z menjačo se srečo. Japonci so morali
trikrat zavzeti mesto, da je ostalo konč-
no v njihovi posesti. Japonska vojska je
sedaj le še 12 milj oddaljena od Sučova.
Splošno računajo, da bo mesto padlo še
ta teden. Sprčo najnovejših uspehov na

Šanghajski fronti so Japonci prepričani,
da bodo zavzeli Nanking še pred božičem.
Središče bojev v severni Kitajski se je
v poslednjih dneh prestavilo iz pokrajine
Šansi v Šantung. Japonske informacije
praviijo, da so sprednje straže severne
vojske le še 10 milj oddaljene od glavnega
šantungskega mesta Tsinana. Japonci
prodirajo v osrednje dele šantungske po-
krajine v dveh kolonah, id sta se vzdolž
železniške proge Tienčin-Fukow že docela
približali Rumeni rekli. Železniški most
čez to reko so Kitajci razstrelili.

Japonska pomirljivejša?

Tokio, 16. nov. b. Iz krogov okoli zu-
nanjega ministertva se doznavajo, da pri-
čakuje Japonska posredovanje tretjih za
dosego premirja pri Šanghaju, kjer se vo-
jaški položaj zelo naglo spreminja. Ako
tjuje sile žele, da bi bil spet vzpostavljen
mir na bojišču, naj Kitajski nasvetujejo
zmernost in večjo pripravljenost za nepo-
sredna pogajanja z Japonsko. Dasi zahte-
vajo torej v japonskih krogih sije ko prej
neposredna pogajanja s Kitajsko kot po-
gaj pomirjenja, je vendar značilno, da v
zunanjem ministertvu ne odklanjajo več
v naprej posredovanja tretjih sil za skle-
nitev premirja. Še vedno pa demantirajo
v časopisju objavljene vesti o japonskih
pogojih za sklenitev premirja.

Kitajci spravljajo na varno svoje zlato

London, 16. novembra. o. »Daily Herald«
poroča, da so doslej prispeli v London tri-
je transporti kitajskega zlata v vrednosti
več milijonov funtov. Napovedane so še na-
daljnje pošiljke. Poučeni krogi zatrjujejo,
da bodo Kitajci poslali večje količine svo-
jega zlata tudi v Ameriko.

Rooseveltova borba proti novi depresiji

Poslanica predsednika Zedinjenih držav Severne Ame-
rike kongresu — Roosevelt optimist

Washington, 16. novembra. b. V posla-
nici kongresu poudarja prezident Roose-
velt med drugim naslednje misli: Trenutno
padanje industrijske produkcije sicer ni za-
velo resnega obsega, ker pa zmanjšuje na-
skrbljenost. Po razgovoru z zastopniki
glavnih industrijskih koncernov sem se la-
hko prepričal, da bo ne le mogoče to poje-
manje proizvodnje zvišanje. Po natančnejšem
vpogledu v stvar ni povišala za pretirane
bojazni, da bi mogla ta depresija dolgo tra-
jati. Sedanja položaja je v marsičem podob-
ben položaju leta 1929. Bliznja naloga ob-
stoja v tem, da se dosežejo investicije za-
sebnega kapitala, da se s tem preskrbi de-
lavcem delo. S pomočjo vlade bodo pod-
jetja lahko dosegla neprimerno večjo pro-
izvodnjo, kakor so jo moge doseči preje.
Ako se zasebna podjetja ne bodo odločila
za tako sodelovanje z vlado bo pač mora-
la vlada toliko več sama storiti.

Roosevelt obljublja nato nove predloge
za koristnejše investicije zasebnega kapita-
la pri zidanju novih hiš. V ta namen že
proučuje posebne komisije načrte za od-
pravo vseh krivic v obdavčevanju. Poseb-
no bo treba gledati na to, da se olajša dav-
čni vijak malim poslovnim ljudem. Prav ta

ko se na novo proučujejo zakoni o želez-
nicah ter ostalih družb v službi javnosti,
vendar pa bodo tu zaradi tradicij rešitve
neprimerno težje.

Roosevelt opozarja končno kongres, naj
posveti vse svoje delo prizadevanju za
zboljšanje življenjskih pogojev ter pravič-
nejšo razdelitev kulturnih dobrin. Na eni
strani bo treba dvigniti kupco moč konsumen-
ta, na drugi strani zboljšati mehanizem
eksklutivne ter zakonodaje. Pri izvajanju
programa o pomoči farmarjem se je treba
ozirati na rodovitnost zemlje, na gospo-
darski položaj farmerskih družin ter na in-
terese konsumenta, prav tako kakor tudi na
demokratsko mišljenje povprečnega Ame-
ričana.

Depolitizacija duhovščine v Nemčiji

Berlin, 16. novembra. o. Vodstvo narodno
socialistične stranke je izdalo posebno odred-
bo, a katero je prepovedalo sprejemanje ka-
toliških, protestantskih in drugih duhovni-
kov v stranko. V utemeljitvi odredbe pravi,
da je treba za vsako ceno onemogočiti
vpliv katerekoli cerkvene politike na narod-
no socialistične pristave.

Jugoslavija in Italija

Nastopna avdiencia našega novega poslanika Hristića
Prva izjava italijanskim novinarjem

Rim, 16. novembra. c. Danes opoldne je novi jugoslovski poslanik na italijanskem dvoru g. Boško Hristić v svečani nastopni avdienci izročil italijanskemu kralju svoja poverljiva pisma. Po avdienci je poslanik Hristić sprejel zastopnike italijanskega tiska in jim dal naslednjo izjavo:

«Ko sem imel visoko čast, da izročim vašemu prevzvišenemu vladarju, Nj. Vel. kralju in cesarju Viktorju Emanuelu III. svoja poverljiva pisma, sem srečen, da lahko stopim v stike z zastopniki italijanskega tiska. Predvsem smatram za svojo prvo dolžnost, da se zahvalim za prisrčno in dobrohotno sprejem, ki sem ga bil deležen v vaši veliki in lepi državi, ki je pod mojim vodstvom našega velikega predsednika vlade g. Mussolinija v tako kratkem času tako čudovito napredovala na vseh poljih človeškega udejstvovanja.

Izraziti moram tudi svoje občudovanje našim razvojem vaše znamenite prestonice. Do te ugotovitve sem tem bolj upravičen, ker nisem prvič v Italiji. Moje zadnje bivanje v Rimu je bilo leta 1924, ko je bil prvič podpisan prijateljski pakt med našima dvema državama. Kakor veste, je letošnji beograjski pakt otvoril začetek nove in srečne dobe prijateljstva, zaupanja in dobrih sosednjih odnosov, kar ni samo v interesu naših dveh držav, nego odgovarja tudi interesom splošnega miru.

V Beogradu od našega odličnega zunanjega ministra grofa Ciana in našega ministrskega predsednika dr. Stojadinovića podpisana pogodba predstavlja dragoceno nadaljevanje politike, ki sta jo začela pred 13 leti naša velika državnika g. Benito Mussolini in pokojni Nikola Pašić. Ta politika prijateljstva in zaupnega sodelovanja je že rodila vidne sadove na vseh poljih naših medsebojnih odnosov. Smatram za svojo dolžnost, da vam zagotovim, da bom posvetil vse svoje skromne sile, da to politiko prijateljstva in koristnega sodelovanja med našima dvema sosednjima državama še bolj utrdim in poglobim. Pri tem

smatram sodelovanje italijanskega tiska za izredno važno in dragoceno, kar bo v veliki meri pripomoglo do medsebojnega spoznavanja in odkritega zblizanja med obema državama.

Jugoslovenska vojaška misija v Rimu

Zunanji minister grof Ciano je sprejel danes dopolne v palači Chigi jugoslovnsko vojaško misijo, ki se mudi na studijskem potovanju po Italiji. Zunanji minister grof Ciano se je prisrčno razgovarjal z voditeljem misije generalom Beličem, ki mu je predstavil vse ostale člane jugoslovnske vojaške misije. Jugoslovenska vojaška misija je nato obiskala glavnega poveljnika fašistične milice. Navzroč je bil tudi posej generalnega štaba general Gautier. Batalion črnih straj je tvoril častno stražo. Jugoslovenska vojaška delegacija je položila venec v kraljevskem Pantheonu in na grobu Neznane vojaka.

Italija in Podunavje

Rim, 16. novembra. b. Dasi so španska državljanska vojna ter dogodki na Daljnem vzhodu v zvezi s priključitvijo Italije k protikomunistični pogodbi med Nemčijo in Japonsko, potisnili močno v ozadje italijansko zanimanje za srednjo Evropo, se Italija, kakor zatrjujejo v informiranih krogih, ni odrekla svojemu vplivu v tem predelu Evrope. To dokazujejo med drugim prav te dni začeta pogajanja med Italijo, Avstrijo in Madžarsko za obnovitev rimskih protokolov. Avstrijska in madžarska delegacija se v ta namen že mudi v Rimu. Na pristojnih mestih poudarjajo, da se italijanski stališče do peregih srednjeevropskih vprašanj ni spremenilo. Zato pripisujejo sedanjim gospodarskim razgovorom z avstrijskimi in madžarskimi gospodarskimi strokovnjaki tudi političen pomen, ki izvira iz sedanjega položaja v tem predelu Evrope.

Zakaj je bil Havasov korespondent izgnan iz Nemčije

Berlin, 16. novembra. b. Uradno sporočilo pravi, da je nemška vlada prisiljena izgnati stalnega poročevalca francoske agencije Havas, Ravoux, ki mora zapustiti nemško ozemlje najkasneje v treh dneh.

Uradno sporočilo, ki ne navaja nikakih podrobnih razlogov za izgon francoskega časnikarja, je zbudilo razumljivo senzacijo in pozornost v vseh političnih in diplomatskih krogih. Iz komentarjev današnjih listov je mogoče posneti nekaj nagibov, ki so nemško vlado privedli do te skrajne mere, ki spominja na nedavni izgon berlinskega dopisnika londonskih »Times«. Po pisanju listov je agencija Havas pred dnevi razširila vest, da je trditve nemških listov, da sta sasevec na parklji goveje živine in slinavka na gobcu goveda prišla v Nemčijo iz inozemstva, navaden manevar, ki naj obrne pozornost nemškega prebivalstva od tega hudega problema. Obe boleznii goveje živine sta se namreč po trditvi Havasove agencije

razvili in razširili v Nemčiji samo zaradi preslabe prehrane goveje živine, ki je posledica izvajanja gospodarske štiritletke.

Nemški listi označujejo to vest Havasove agencije kot navadno laž, češ da sta obe bolezni goveje živine v Nemčiji iz Francije, kjer sta neprimerno bolj razširjeni kakor v Nemčiji, ker je te infekcijski bolezni bolj podvržena dobro kakor slabo krmljena goveja živina. Vsi listi obtožujejo seveda tujaknjega Havasovega poročevalca, da je on zakrivil to netočnost in mu obenem očitajo, da je s svojim poročanjem povzročil že mnogo nepotrebnih sporov med Nemčijo in Francijo.

Pariz, 16. nov. g. Francoski poslanik v Berlinu Francois Poncet je danes v namškem zunanjem ministertvu protestiral proti izgonu berlinskega poročevalca agencije Havas, Ravoux. Po tej demarši je nemška tajna državna policija obvestila Ravoux, da se je njegovo dovoljenje za bivanje v Nemčiji podaljšalo za sedem dni.

Belgijski kralj v Londonu

London, 16. nov. AA. Belgijski kralj Leopold je prišel s parnikom »Princem Albertom« v Dover. V pristanišču ga je sprejel vojvoda Gloucesterski in družbi belgijskega londonskega poslanika. Po krajšem postanku v Doveru je kralj Leopold odpotoval s posebnim vlakom v London, kamor je prišel ob 14.50. Na Viktorijini postaji so ga pozdravili kralj Jurij VI., predsednik vlade Chamberlain, notranji minister Hoare, civilni in vojaški dom kralja Jurija in druge ugledne osebnosti. Po medsebojnih pozdravih sta kralja skupaj z vojvodo Gloucesterskim sedla v prvi avto. Ki so mu sledili še štirje vozovi v spienstvu oddelka konjeniške garde. Velikanske množice so belgijskega vladarja navdušeno pozdravljale.

Belgijski kralj bo ostal v Londonu štiri dni. Sestal se bo z vodilnimi angleškimi državniki in imel z njimi važne politične razgovore, ki se bodo nanašali na prvi vrsti na najnovejša nemška zahteva po kolonijah. V Belgiji so načelno sicer pristali na nemške kolonijske zahteve in so pod gotovimi pogoji celo pripravljali prenesti ti Nemcem ona polročja svojih afriških kolonij, ki so bila že pred svetovno vojno pod nemško oblastjo. V nobenem primeru pa ne bi pristali na to, da bi se Nemčiji dodelile tudi belgijske kolonije, ki si jih je osvojila pod vladjo kralja Leopolda II.

Pred sestankom rimskega parlamenta

Rim, 16. nov. k. V kratkem se bo sestala italijanska poslanska zbornica, ki bo razpravljala o raznih najnovejših mednarodnih političnih in gospodarskih pogodbah, med njimi tudi o italijansko-jugoslovenskem paktu. Od večerj zaseda zborniški odbor za pogodbe in konvencije, ki razpravlja o vseh omenjenih zakonikih načrtih. Fašistični poslanec in nekdanji državni podtajnik v ministrskem predsedništvu Francesco Giunta je bil določen za glavnega poročevalca o teh pogodbah in konvencijah.

Huda letalska nesreča

Bruselj, 16. nov. w. Danes popoldne se je ponesrečilo angleško prometno letalo, ki opravlja službo na progi Köln-Bruselj-London. Pilot, radiotelegrafist, dva mehanika in pet potnikov, med njimi henseski princ in njegove tri hčerke so bili ubiti.

Letalo je zasló v gosto meglo in je hotelo pristati v predmestju Ostenda. Pri tem je trčilo v dimnik neke tovarne. Odlomilo se je eno krilo, letalo pa se je med padcem vnelo. Vse potnike, pilota in radiotelegrafista so našli zgoljenele.

Beleške

JNS v šibeniku

V nedeljo je priredila krajevna organizacija JNS v šibeniku javno skupščino, združeno z občnim zborom organizacije. Odvaja je bil nepričakovano velik ter je bila zborovalna dvorana docela napolnjena. Glavni govornik je bil narodni poslanec inž. Manfred Paštrovič, ki je poročal o političnem položaju ter naglasil potrebo čim aktivnejšega delovanja JNS kot politične organizacije jugoslovenskih nacionalistov. Po shodu je bil občni zbor šibeniške krajevne organizacije JNS. Izvoljen je bil nov odbor s predsednikom Dumom Viličevićem.

Priprave za kongres Jugorasa

V Beogradu so se sestali zastopniki tamkajšnjih podružnic Jugorasa (jugoslovenski radniški savez), delavske organizacije JRZ. Pokrovitelj Jugorasa minister Dragiša Cvetković je v svojem govoru poudarjal, da se je organizacija razširila na vso državo in da se udeležuje povsod, kjer deluje JRZ. V januarju prihodnjega leta bo v Beogradu vsedrjavni kongres Jugorasa, ki se nanj vodstvo organizacije že živahno pripravlja.

Znano je, da Jugorasa v Sloveniji ne nastopa pod tem imenom, temveč pod firmo Zveze združenih delavcev. Ta vodi zlasti ostro borbo proti krščanskim socialistom ter izdaja tudi svoje lastno glasilo »Slovenski delavec«. Glasilo se tiska v mistični tiskarni v Grobljah, urejuje pa ga g. Andrej Križman, kaplan na Jesenicah.

Katoliški listi o borbi za konkordat

V Splitu izhaja tednik »Katoliška riječ«, ki je službeno glasilo katoliške akcije za splitsko škofijo. List je ostro napadel glasilo sarajevskega nadškofa dr. Šarića »Katoliški tjednik« ter mu očital, da omalovažuje pomen konkordata in da se je s tem pregrešil proti naukom papežev.

Sarajevski »Katoliški tjednik« zavrača splitskega kritika, da je »hudo naiven«. Zatrjuje, da »Katoliški tjednik« ni bil nikoli proti konkordatu, pač pa je zastopal mišljenje, da morajo biti katoličani v tem vprašanju dostojanstveni in ponosno samozvestni. »Kdor trdi, da bo zašla katoliška cerkev v Jugoslaviji v ero preganjanja in brezpravnosti, če slučajno ne bo dobila konkordata, se hudo moti. Katoliška cerkev je dovolj velika, in močna, da ne potrebuje nobene milosti.«

Vsekakor sodi organ sarajevskega nadškofa mnogo bolj trezno o težavah s konkordatom, kakor pa slovensko podeželsko glasilo katoliške akcije »Domoljub«, ki poziva v zadnjem uvodniku malo manj kakor na križarsko vojno, ker je bil konkordat vzet z dnevnega reda narodnega predstavnstva.

Velikopoteznost Rudolfa Hercega

V sklopu akcije za pobijanje nepismenosti med Hrvati je izdal predsednik radijske prosvetne organizacije Seljačke sloge Rudolf Herceg poseben abecednik. V njem so tudi prispevki raznih hrvatskih pesnikov in pisateljev, med drugimi pesem o Matiji Gubcu, ki jo je bil zložil znani kmečki pesnik Miškina. To pesem so zagrebstki klerikalni listi že svoječasno hudo napadli, češ da vzbuja nerazpoloženje proti visokim cerkvenim funkcionarjem. Kljub temu jo je uvrstil Herceg v svoj abecednik.

Poslal je 10.000 izvodov te knjige tudi znanemu sarajevskemu hrvatskemu prosvetnemu društvu Napredak, da jo razpeče med bosanskimi Hrvatmi. Napredak pa mu je knjige vrnil z utemeljitvijo, da je ne more razširjati, ker proti njej protestira društveni zaštitnik nadškof dr. Šarić ravno zaradi one pesmi o Gubcu. Nadškof dr. Šarić pa je navdušen pristal politike dr. Mačka. Zato je bil g. Herceg za njegov protest bolj dostopen, kakor za prejšnje proteste iz katoliških krogov. Umaknil je svoje abecednike iz Bosne ter dal za bosanske Hrvate natisniti novo knjigo, v kateri je pesem o Matiji Gubcu nadomeščena z drugo, manj koljivo pesmijo istega pesnika. Umaknjenega abecednika pa ne namerava morda uničiti, temveč ga bo razpečeval po hrvatskih krajih izven Bosne...

Nerazveseljena statistika

Po podatkih naše državne statistike za leto 1934/35 je bilo v Jugoslaviji 21.475 umobolnih in 58-127 pobačenih 329.066 oseb je iskalo zdravje v bolnicah in sanatorijih, 237.113 oseb se pregledale razne zdravstvene ambulance, 6447 otrok je bilo zdravljenih v šolskih poliklinikah, 45067 oseb je obolelo na raznih nalezljivih boleznih, 450.982 je bilo kožnih in veneričnih bolnih, 148.946 oseb se je zdravilo zaradi malarije, 179.050 oseb je bilo zdravljenih pri raznih bolniških blagajnah. Vsega skupaj je torej iskalo v teku enega leta skoraj milijon in pol Jugoslovenov zdravniško pomoč, ali deset odstotkov vsega prebivalstva. To so številke, ki zgovorno dokazujejo, da Jugoslovenci nismo še daleč tako zdrav narod, kakor si sicer radi ponasamo pred svetom. Zlasti bi se morali vsi zamešlati nad izredno velikim številom ljudi, ki so se zdravili zaradi kožnih in spolnih bolezni.

OJNS v šmartnem pri Slovenjgradu

V nedeljo je bil v prostorih restavracije Kac v šmartnem pri Slovenjgradu ustanovni občni zbor tamkajšnje mladinske organizacije JNS. Zbralo se je preko 60 mladih kmečkih mož in fantov. Prišlo pa je tudi nekaj starejših kmetijskih gospodarjev, ki so z veseljem gledali odločnost mladine.

Zborovanje, ki ga je vodil predsednik pripravljalnega odbora Ferdo Kac, se je začelo s prisrčno manifestacijo za kralja in državo. V imenu slovenjgraške sreske organizacije OJNS je pozdravil zborovalce njen podpredsednik Karlo Kokolj ter jih s temperamentnimi besedami bodril k delu in borbi za veliko nacionalno idejo. Tajnik sreske organizacije Bogdan Pušnjak je govoril o perečih gospodarskih in političnih zadevah in se pomudil med drugimi pri likvidaciji kmetijskih dolgov, pri javnih delih, gasilskih organizacijah in Kmetijski družbi. Njegova izvajanja so bila ponovno prekinjena z burnim odobravanjem.

Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika Josko Ritonja, za tajnika Anton Domnik, za blagajnika Viktor Groševnik, za

Občinske volitve v Genterovcih

Letos 6. junija so bile v občini Genterovci (lendski srez) občinske volitve. Vložene so bile tri liste, lista JRZ z nosilcem Mihaelom Milinaričem, nacionalna z nosilcem Janezom Jošarjem in še tretja lista z nosilcem Francom Hesenjem. Glasovanje je do popoldneva potekalo pravilno. Ko pa se je pokazalo, da bo zmaga Jošarjeva lista, je pričel predsednik volilnega odbora z drugo prakso. Odklonil je 14 volilcev, češ da jih ne pozna, a karavno so jih člani volilnega odbora legitimirali. Kako se je postopalo, je razvidno iz dejstva, da je odklonil volilca, ki je imel slučajno pri sebi pooblastilo sreskega načelnika za nakupovanje jajc, a odklonil tudi samega podpredsednika volilnega odbora, ki se mu je že jutraj predstavljal z dekretom sreskega načelnika ter je ves dan sedel v volilnem odboru. Na ta način je mogel predsednik volilnega odbora razglasiti, da je zmaga lista nosilca Milinariča s 148 glasovi nad listo nosilca Jošarja, ki je dobila 146 glasov...

Vse te podatke posnemamo po pritožbi, ki jo je nosilec nacionalne liste Janez Jošar proti volitvam vložil na upravno sodišče v Celju. V pritožbi je zahteval, naj se volitve zaradi takega protizakonitega postopanja predsednika volilnega odbora razveljavijo. Upravno sodišče je pritožbi ugodilo ter volitve razveljavilo. V uteme-

ljitvi je izrecno ugotovilo, da je predsednik volilnega odbora kršil predpise zakona o občinah in predpise banovinske uredbe o poslovanju volilnih odborov in da je vse opozoritve članov volilnega odbora samostojno odklanjal ter izjavljal, da bo, dokler je predsednik, odločal sam. Ali je proti temu funkcionarju, ki je tako očividno zlorabljal uradno oblast, bilo uvedeno kazensko postopanje in s kakšnim rezultatom, nam ni znano.

Razsodba upravnega sodišča nosi datum 17. avgusta 1937. V razsodbi je tudi rečeno, da se morajo v smislu zakona nove volitve izvršiti najkasneje v enem mesecu. Vendar se to ni zgodilo. Občinski odbor JRZ z županom Milinaričem je bil prevzel posle takoj po volitvah in jih opravlja še danes, čeravno je že tri mesece proglašena neveljavnost njegove izvolitve. S tem pa se pojavlja tudi vprašanje, ali so sklepi tega občinskega odbora veljavni še tudi potem, ko je zakonski rok za nove občinske volitve že potekel.

Te dni smo zabeležili, da je začela banska uprava razpisovati nove volitve že za občine, ki so bile prizadete po prekomasacijah, objavljenih pred mesecem dni. Zato je treba pač pričakovati, da bodo sedaj razpisane volitve tudi za Genterovce, ki bi se bile morale po določbah zakona izvršiti že davno.

„Rodno edinstvo“

Za vsako situacijo imajo v Kopitarjevi ulici svoje posebno utilitarno filozofijo. Kadar kaže, smo Slovenci v Jugoslaviji poseben narod kakor Madžari ali Nemci, kadar pa prilike nanesejo, znajo tudi drugače. Nedeljski »Slovenec« je n. pr. odkril, da beseda »narodno edinstvo« ni nova. V nasprotju s tezo, ki jo je zagovarjal povodom letošnje 20letnice majniške deklaracije, je prišel sedaj do spoznanja, da je misel narodnega edinstva ustanovna misel Jugoslavije. To je zelo lepo in zasluži pohvalo. Tudi je mnogo resnice na njegovi trditvi — mi smo to vedno znova zagovarjali, da je centralizem misel narodnega edinstva težko kompromitiral in jo kompromitira še danes. Toda namesto da bi sebe potkal pri prsih, pravi »Slovenec«, da je vse to krivda JNS, ki je — ustanovljena 1. 1933. — »po nekaj letih obstoja države« hotela posrbiti Slovence in Hrvate in jih pod firmo jugoslovenstva prisiliti, da govorijo srbsko, pišejo v cirilici ter vstopijo v pravoslavje!

Od kod ta strašni načrt? Iz Ljubljane seveda, od jugoslovenskih nacionalistov, ki so izdali ukaz, da se mora slovenščina »kot jezik samostojnega naroda postopoma likvidirati. Slovenski človek z »Jutrome« v žepu in legitimacijo JNS je dal ukaz, da se iz slovenskih čitank trgajo strani, na katerih se preveč odkrito govori o slovenskem narodu. In ker povrh »Jutro« vedno piše o plemenih (v »Jutru« se ta beseda najde menda le takrat, kadar citiramo govore — pravkar JRZ. Op. ur.), so Hrvati in Slovenci pričeli poudarjati, da so hrvatski in slovenski narod in narodno edinstvo je prišlo ob dober glas.

Radi tega je menda »Slovenec« tudi ves čas od 1. 1931. do najnovejših dni proglašal narodno edinstvo za zablodo, unitarizem pa za nesrečo države in naroda. Toda sedaj, ko je v centralizmu vsa moč gospodov iz Kopitarjeve ulice, je treba stvari zasukati in akoravno narodnega edinstva prav za prav ni, je vendar. Izgubilo pa je to edinstvo — pazite, gospodje punkaši — prvi zlog ter je postalo »rodno« edinstvo. Lastnik in nosilec države je »rod« in dokler se vsak izmed narodov (slovenski, hrvatski, srbski) živo ne zaveda, da je narod, bo sovražnik prežal na državo. »Slovenec« bi sicer pristal, da razvije tudi tezo o narodu treh narodov, toda z ozirom na pohlepne hegemoniste se mu zdi »varnejše« filozofirati brez »na« torej o rodu treh narodov. Človek mora biti previden in v takih delikatnih stvareh ni odveč, da si pustijo vrata odprta. Saj nikdo ne ve, kaj še vse pride...

Norveško ljudstvo za demokracijo

Nedavno so imeli občinske volitve tudi na Norveškem. Kakor skoraj povsod so pod vplivom sedanjega splošnega političnega napetosti tudi norveške volitve dobile izrazito politični značaj, pred katerim so se lokalni momenti umaknili daleč v ozadje. Vse stranke so razvile najživahnije agitacije, da bi izmerile svoja moči, ker so volitve padle naravnoma v sredo funkcijske dobe sedanjega parlamenta.

Volilni izid je pokazal, da so demokratske stranke v norveškem ljudstvu kljub vehementnim atakom narodno socialistične desnice in komunistične leve sile prej močno zasidrane. Socialni demokrati so po-

višali število svojih mandatov za 419, tako da imajo sedaj v občinah 4585 odborniških mest. Konservativna stranka je narasla od 725 na 824, agrarna stranka od 1084 na 1108, demokratska stranka pa od 1290 na 1312 mandatov. Ostale manjše meščanske stranke so v večini občin nastopile s skupnimi listami in so nazadovale od 1867 na 1805 mandatov.

Katastrofalen poraz sta doživeli obe avtoritativni stranki, nacionalno-socialistična na skrajni desnici in komunistična na skrajni levisci. Prva je od svojih dosedanjih mandatov razila le 8, komunisti pa so od dosedanjih 147 mandatov nazadovali na 115.

Koroški drobiž

Celovec, 15. novembra
Pretečeni teden je bil v Celovcu tečaj za voditelje slovenskih prosvetnih društev. Ta društva se morajo boriti z nešteti, včasih skoro nepremagljivimi težkocami. Njihovo delovanje je zaradi razmer in zaradi pomanjkanja najnujnejših sredstev zelo omejeno. Če bi ne bilo med mladimi ljudmi toliko idealizma in požrtvovalnosti, bi moralo sploh vsa prosvetno delo usahiti. Vsakoletni voditeljski tečaji imajo namen, utrditi mladino v njenem idealizmu in ji pokazati pota, kako naj se bori z ovirami in težkocami. Zanimanje za tečaj je bilo tudi letos zelo veliko, saj se je prijavilo 70 tečajnikov iz vseh krajev slovenske Koroške. Vsem referatom so sledile živahne razprave, ki so pokazale veliko zanimanje in veliko ljubezen tečajnikov do prosvetnega dela. Tako je bil tudi letošnji tečaj skromen, a lep praznik slovenske prosvete na Koroškem.

Pri beljaških Toplicah, na tako imenovanem Napoleonovem travniku, so odkrili podzemsko jamo s krasnimi kapniki. Zadele so takoj z delom, da se omogoči dostop v jamo tudi širšemu občinstvu. Ker je novo odkritje za Koroško prava senzacija, računajo, da bo jama s kapniki nova privlačnost za tujski promet.

Zadnja leta posveča »Südmark« veliko pozornost bolničarjem na njih koroških solah, ki jih obiskujejo slovenski otroci. Lanko leto je prispevalo za božičnice blizu 200.000 Din v denarju in blagu. Tudi za leto je že določila večji znesek, ki pa ga hoče povečati še na ta način, da je razvila živahno propagando za nabiranje pripevkov v blagu in denarju. Nanem pomembnega društva seveda ni, da bi se naredilo veselje revnim otrokom, temveč le ta, da bi se ti odtujili slovenskemu narodu in prišli pod nemški vpliv.

Nov direktor agencije Avale

Beograd, 16. novembra. AA. Z odlokom upravnega odbora Agencije Avale je na mesto g. dr. Svetislava Petrovića imenovan za novega direktorja agencije g. Milan Stojimirović-Jovanović, direktor »Samouprave«.

Poslanik Jurišić pri predsedniku vlade

Beograd, 16. nov. AA. Predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović je sprejel dopolne našega sofijskega poslanika Momčila Jurišića in našega jeruzalemskega generalnega konzula dr. Iva Gutlija.

odbornike pa Jožef Gašper, Ferdo Kac, Leopold Ocvirk, Martin Kresnik, Gustav Kac in Anton Fele Krasno uspelo zborovanje je bilo zaključeno s himno »Hej Slovanci«, ki so jo zapeli vsi navzoči fantje in mošče.

Iz državne službe

Napredovanje sodnikov

Beograd, 16. nov. p. Napredovali so v 4. skupino 1. stopnje drž. tožilec Josip Prijatelj v Novem mestu, namestnik drž. tožila Fr. Sever v Mariboru, sodnik okrajnega sodišča Franc Verlič v Celju in starešina okrajnega sodišča Josip Fajfar v Kranju; v 5. skupino namestnik drž. tožila dr. Leon Pompe v Ljubljani, nadalje sodniki središih sodišč Dušan Pipenbacher v Ormožu, dr. Al. Finžgar v Celju, Teodor Tomišek v Slov. Bistrici, Al. Šmid v Slovenjgradu, Viktor Prohina v Novem mestu, Vatroslav Tratinik v Radovljici, dr. Rudolf Kijovski, dr. Ljudevit Gruden v Novem mestu, dr. Milivoj Plešić v Logatcu, Odon Planinšek v Kočevju; v 6. skupino Bogdan Merhar v Murski Soboti, Josip Rozar v Črnomlju, Viktor Svetel v Šoštanju, dr. Stanislav Leskovic v Kamniku, Franc Peterca v Kranju, Martin Perošek v Kostanjevici, dr. Ivo Dougan v Krškem, in Stanislav Černić v Metliki.

Iz prosvetne službe

Napredoval je v 5. položajno skupino veroučitelj Franc Lukman na meščanski šoli v Celju, učiteljica defektne dece Doroteja Janežič pa je premeščena iz Zemun na v Ljubljano.

Iz zdravstvene službe

Za asistenta je imenovan dr. Vladimir Milavec, dosednji sekundarni zdravnik v splošni zdravstveni bolnici v Ljubljani.

Premestitve v monopolski službi

Premeščeni so pomožna monopolista kontrolorja Dragomir Cvetković iz Senja v Ljubljano in Dragomir Polić iz Ljubljane v Travniki, pomožni oficial Alojzij Novak pa iz Ljubljane v Senj.

Vremenska napoved

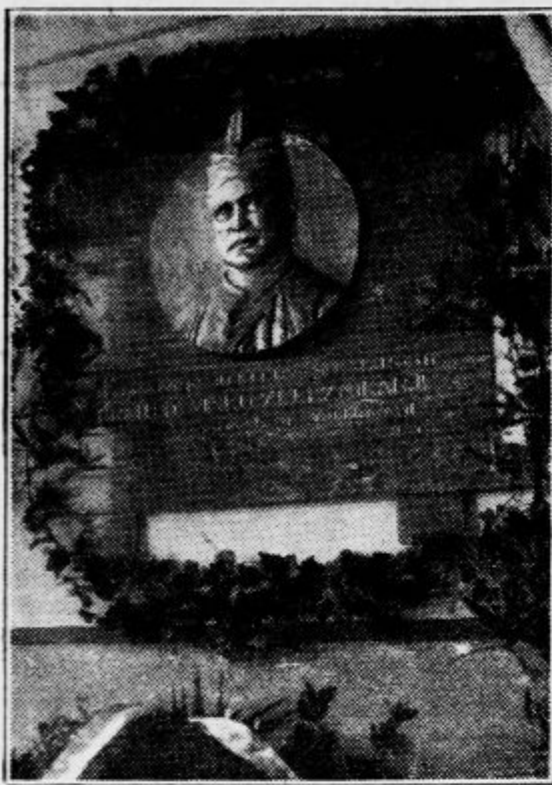
Zemunska vremenska poročila: Po deževnem in snežnem vremenu se je razširil hladen in suh zrak, ki pokriva zapadno in južno Evropo, kjer se je vreme razjasnilo. V Karpatih, delno tudi na Češkoslovaškem in Poljskem, je še oblačno vreme z dežjem in snegom. V severnih in zapadnih krajih Jugoslavije se je razjasnilo. Oblačno vreme z dežjem in snegom je sredi države in v jugovzhodnih predelih. V severozapadnih krajih je nastopila slana. Najnižja toplota Ljubljana — 9, najvišja Herceg Novi 16 C.

Zemunska vremenska napoved: Lepo vreme, po večini jasno, jutranje megle. Ponoči povsod globlje v notranjosti države slana.

Zagrebška: Hladno in megleno vreme. Dunajska: Bolj oblačno, južni vetrovi, poslabšanje vremena.

Naši kraji in ljudje

Slovenjgraški Sokol svoje- mu nepozabnemu starosti

lepem razmahu planinstva, za kar so po-
skrbeli Birola, Badura in pokojni Toma-
zin. Posebno zaslugi ima g. Birola, da sto-
ji planinska koča na Sv. Gori. Tajnik Na-
rodne Odrane g. Kušar se je zahvalil
ustanovniku podružnice NO v Zagorju,
prosvetar Adamič pa umetniku in skrbni-
ku za kulise in garderobo Sokolskega odra.
Za Rdeči križ se je zahvalil predsednik
Pelko, v imenu Kolašic pa je gospa Golo-
bova izročila gospe Birollovi krasen šo-
pek cvetja in se zahvalila ustanovnici in
bivši predsednici za obilno podporo. Izgub-
ba ne zadene samo Kolašic, temveč vse
revne žene, za katere je skrbela gospa
Birollova kot prava mati. Industrijec Wein-
berger je očrtal prisrčno iskrenost in prija-
telstvo vzornega poslovnega tovariša. V
imenu narodnega delavstva se je zahvalil

Franjo Juvan za vso moralno in gmo-
tno podporo, poudarjajoč, da je na svetu le
malo industrijcev, ki bi obnemoglim delav-
cem dajali prostovoljno pokojino, kakor
je to uveljavil Gvidon Birola. Predsednik li-
tijske sreske organizacije JNS g. Fincinger
je sporočil pozdrave vseh zvestih narodnja-
kov v litijem okraju.

Resnično ginjen se je zahvalil Gvidon
Birola, ki res da odhaja na novo domova-
nje, toda s srcem bo še vedno v zagorski
dolini, kjer je preživel 27 srečnih let. Ne-
šteto spominov, veselih in trpkih, ga veže
na torišče dela. Vse zagorsko nacionalno
gibanje bo spremljal z budno pozornostjo
in simpatijo. Segli smo si v roke in pože-
li zakonski dvojici Birollovi mnogo sreče
v Ljubljani pa pogosto svidenje v Zagor-
ju.

Naseljenci v Benici potrebujejo pomoči Letošnje nesreče so jih močno obubožale

Benica, 16. novembra.
Razmere, v kakršnih živi tukajšnji
ljudstvo, so vsehovpajoče. Človeška dostoj-
nega življenja že dolgo več ne poznajo.
Pravega zadovoljstva že dolgo niso oku-
sili. Z apnom pobeljene lesene barake so
polne špranj, skoz katere si najde burja
svobodno pot. Vkljub delu in robotanju iz
dneva v dan se razmere niso izboljšale,
celo poslabšale. Posebno v letošnjem letu
so jim ujme uničile vse nade. Z grozopol-
nimi očmi zro v prihajajočo zimo, ker ne
bodo imeli hrane, ne obleke in obutve.
Pet zaporednih poplav jim je letos v naj-
lepši zorni dobi uničilo pridelek, s kateri-
mi so računali v boljše bodočnost... žito,
krompir — dve tretjini je uničila voda.
Vse toži in se sprašuje, kaj bodo jedli.
Toliko, da so kolonisti posejali ozimino,
že se spet približuje šesta poplava, ki
grozi uničiti tudi vsejano seme.
Zaradi poplav so se pojavile razne bo-
lezni. Temu odpornosti nimajo s čim. Še
noben leto ni poginilo toliko živine kakor
letos. Skoraj vsak kolonist je izgubil
po enega ali dva prašiča, nekateri celo po
šest.

Sprašujemo se, kako da se niso mogli
nasipi regulirane Ledave popraviti? Na-
sippi so bili porušeni že lansko leto. Bilo
je dovolj časa, da bi jih popravili, poseb-

no v oktobru. Popravili so jih pri Lenda-
vi, kjer so po večini sami pašniki; tu,
kjer so naša polja, kjer raste naše živin-
je, tu tega niso mogli storiti. Regulaci-
je upravlja Vodna družba v Dolnji Len-
davi. Narod se sprašuje in si sm da
odgovore na ta vprašanja in ni daleč od
resnice. Odločujoči gospodje: poslanci, ob-
čina, banovina in drugi, pogledjte, kako
živimo. Primorski živeli vrši tu v Prek-
murju tik od državni meji važno narod-
nostno poslanstvo. Bi ga moralo vsaj iz-
vrševati! Toda kako naj to izvršuje, ko
se pa mora boriti za vsakdanji obstanek?
Borba za kruh je dosegla svoj vrhunec,
zato prosimo vse brez izjeme — oblastva,
korporacije, ustanove in prebivalstvo —
pomagajte nam še sedaj pred zimo. Vsek
najmanjši dar nam bo dobrodošel in v ve-
liko hvaležnostjo sprejet.

Šolsko upraviteljstvo v Benici (v len-
daskem srezu) se obrača na dobra srca
s prošnjo za pomoč. Obdarili bi radi de-
tukajšnjih primorskih naseljencev ob
letošnjem božiču. Na ta način bi radi pri-
pravili nedolžni deci veselejši praznike in
izbrisali nekoliko skrbni zaskrbljenim oče-
tom in materam. Vse darove sprejema
šolsko upraviteljstvo v Benici, pošta Dol-
nja Lendava. Darujte! Gornje navedbe
niso samo besede, temveč gola resnica.

V Trbovljah bo zrasel Zdravstveni dom Graditi začno pomladi — Veljal bo 1,200.000 din

Trbovlje, 12. novembra.
Zamisel zgraditve Zdravstvenega doma
v Trbovljah, kjer naj bi v skupnem po-
slopiju bile združene razne tukajšnje zdrav-
stvene higienske ustanove, je pač stara že
dokaj let. Že prejšnje občinske uprave in
ostali odločujoči čimili so uvideli, da da-
našnji razvoj socialnih prilik tod nujno
zahteva ukrepe, ki naj olajšajo in izbolj-
šajo dosežane zdravstvene nadzorstvo ter
izpopolnijo nezagostnost, ponekod izredno
slabo higiensko zaščito rudarjev in njiho-
vih številnih rodbin.

Deloma zelo nezdružene stanovanjske pri-
like rudarjev, veliko število šolobrevne
dece (nad 2000), stalno potrebne zdrav-
niške nege, slabo zdravstveno stanje de-
lavcev in mnoga druga socialna zla so
zahtevala vso pozornost zdravstvene obla-
sti, ki je do sedaj uvedla pri nas že vrsto
prav koristnih zdravstvenih ustanov: posve-
tovalnico za matere, dečji dispanzer, pro-
tutuberkulozni dispanzer, protituberkuloz-
no ligo itd. Vse te ustanove pa so bile
večji del nameščene v neprimernih pro-
storih in so bile glede na krajevno razme-
ščenost provizorij, ki niso mogli pokazati
željenih uspehov v smislu stalne higien-
ske zaščitne kontrole.

Centralizacija vseh teh ustanov je bila
razumljivo soglasna zahteva že prve anke-
te 1935, kljub temu, da se je ob tej priliki
razmotrivalo šele vprašanje ustanovitve
šolske poliklinike. Temu rešenju je sledila
lepa iniciativa sedanje občinske uprave, ki
je zgraditev Zdravstvenega doma smatrala
za eno najvažnejših točk v tekočem in
prihodnjem proračunskem letu. V sodelo-
vanju z ustanovljenim kuratorijem za
zgradbo zdravstvenega doma pri držav-
nem higienskem zavodu v Ljubljani je
pripravila prve temelje za zgraditveno
novo doma. Gradbeni stroški so predvide-
ni na 1,200.000 din ne všteti stroške za
vso notranjo opremo, ki jih bo baje nosila
država. Kuratorij si je zagotovil za grad-
bene stroške do sedaj že nad 850.000 din.

Nedavno je državni higienski zavod v
Ljubljani sezval v zadevi zgraditve Zdrav-

stvenega doma komisijo, ki je končno ve-
ljavno določila gradbeni načrt. Komisije so
se udeležili šef higienskega zavoda dr.
Pirc, za banovino inž. Černivec, primarij
dr. Radšl, zastopniki občine, rudnika in
tukajšnjih šol. Zdravstveni dom bo mo-
derni dvonadstropna zgradba, ki bo v vsa-
kem pogledu ustrezala današnjim zdrav-
stvenim in higienskimi potrebam trboveljskega
prebivalstva. Zgrajen bo poleg ob-
činskega kopališča na zemljišču, ki ga je
občina odstopila brezplačno. Po odobrenem
načrtu bo Zdravstveni dom na 350 km²
zazidane ploskve obsegal v podzemlju: ve-
liko jedilnico s kuhinjo in potrebnimi pri-
tiklinami za prehrano revnih otrok; v vi-
sokem pritličju dečji dispanzer in posve-
tovalnico ter šolsko polikliniko; tu bo na-
meščena velika čakalnica, dva ambulatori-
jska soba za stalno higiensko razstavo in
za učila pri higienskih predavanjih, mle-
čna kuhinja s sterilizatorjem za pripravo
mleka za dojenčke. Prvo nadstropje bo
urejeno za protituberkulozni dispanzer in
splošni ambulatorij, dostopen po posebnem
vhodu. Protituberkulozni dispanzer bo ob-
segal čakalnico s slačilnimi boksi, ambu-
latorij, sobo za rentgen, temnico in bolni-
ško sobo, splošni ambulatorij, čakalnico in
občinsko ambulatorio.

V drugem nadstropju bodo stanovanja
za oskrbene sestre, šrambe za perilo, pra-
lnica in sušilnica. Vse poslopje bo seveda
opremljeno s centralno kurjavo, potrebnim
številom kopalnic in drugimi higienskimi
moderimi napravami.

Zidanje doma se bo začelo že pomladi

Prepričani smo, da bo občinska uprava
pri izvedbi te prepotrebne in koristne so-
cialno zdravstvene ideje našla tudi v bo-
doče kar najizdatnejšo podporo državnih
samoupravnih in privatnih industrijskih
čimilcev. Zdravstveni dom sam pa bo brez-
dvoma važen branik v trboveljski komu-
nalni politiki za sanacijo tukajšnjih zdrav-
stvenih razmer sploh.

**Knjige Vodnikove družbe so izšle
Sežite po njih!**

Izlet ljubljanskih montanistov v ČSR

I. V Moravski Ostravi

V zadnjem tednu oktobra so se vrnili
s poučnega izleta po Čehoslovski v
Ljubljano absolvirani montanisti z vodjo
odprave univ. prof. inž. Pehanijem ter do-
centi dr. inž. Kersničem, dr. inž. Žumrom
in inž. Baturičem. Vrnili so se polni za-
dovoljstva s svojim izletom. Menda niso
bili udeleženci še nobene strokovne eks-
kurzije — niti v lastni domovini — de-
ležni tolikšne gostoljubnosti, tolikšne po-
zornosti kakor ti montanisti, ki so prepo-
tovali lep del Čehoslovake, da vidijo na
lastne oči, kako je po osvoboditvi naša
bratska zavezanica izredno napredovala v
tehničnem in gospodarskem pogledu. Ka-
mor so prišli — v Moravski Ostravi, Mo-
stu, Příbramu, Plzeňu in Pragi — povsod
so bili sprejeti kot ljub gostje, kot si-
novi prijateljske države, katerim bratska
Čehoslovaka rada pokaže, kaj je dose-
gla z vztrajno marljivostjo in z dosledno
gospodarsko politiko.

Strokovna ekskurzija je trajala od 9.
do 23. oktobra. Prva postaja je bila Mo-
ravska Ostrava, kamor so dospeli udele-
ženci ekskurzije v nedeljo 10. oktobra ob
4. zjutraj. Kljub zgodnji uri jim je na po-
staji pričakovano lepo število članov Če-
škoslovaške-jugoslovaške lige s pred-
sednikom dr. ing. Papouškom na čelu, ki
jim je izrazil dobrodoščilo na Čehoslo-
vaških tleh in jih odvedel v hotel Impe-
rial, kjer so bili nastanjeni. Še istega dne
popoldne je priredila liga z gosti v avto-
karu krožni izlet v okolico Moravske
Ostrave. Pot je šla mimo nebroj šantov

okoli Moravske Ostrave, Orlova, Karvina
tja do Tešina ob poljski meji in nezajm-
livo Frída, Misteka ves čas skoz kraje,
bogate po svoji industriji.

V ponedeljek dopoldne so se člani eks-
kurzije podali v racionalno urejeni pre-
mogovnik Zaroubek, popoldne pa so od-
šli do preizkusne proge na jami Ludvíh v
Radvanicah, kjer so bili izvršeni poduč-
ni poskusi s premogovnim prahom in tre-
skavim plinom. V času priprav za na-
daljnje preizkuse jim je bila pod spretnim
vodstvom izvrstnega strokovnjaka ing.
Glatza razkazana preizkusna stanica
»ravnateljske konference« ostravsko-kar-
vinskega revirja na jami Viljem v šleksi
Ostravi. Stanica je opremljena s številni-
mi modernimi aparati za preizkušanje
varnostnih svetilk, kvalitete kapic, pona-
šanja različnih razstreliv v zmesah pra-
hu in treskavih plinov, vnetljivosti pre-
mogovnega prahu itd.

V torek, 12. oktobra dopoldne so eks-
kurzionisti posestili veliko železarno in je-
klarno v Vitkovcih. Mnogo zanimanja je
pri tej priliki zbudil psihotehnični labo-
ratorij za preizkušanje delavcev, ki se
naj sprejmejo v delo. S pomočjo želeno
zanimljivih aparatov se tu preizkusijo
vid, čut, sluh, ročna spretnost, prisrčnost
itd. vsakega, ki se javi na delo. Praktič-
ne uspehe takega preizkušanja kaže sta-
tistika telesnih poškodb, ki izkazuje v
razdobju od 1923 do 1930 že številčni pa-
dec za 70%. Dalje so si ekskurzionisti
ogledali veličanske plavže, obsežno elek-
trostatično napravo za čiščenje plinov iz

teh, želeno izpeljani vod za omenjeni
plin, veliko električno centralo z motorji
na plin, dalje martiname in nedogledne
valjane.

Opoldne so bili člani ekskurzije pogo-
ščeni v zavodnem hotelu železarne v Vi-
tkovcih, katero je pri kosilu zastopal
ravnatelj dr. inž. Moc. Po kosilu so se
ekskurzionisti podali v koksarno Karoli-
na, kjer so si ogledali tudi moderno ure-
jeno centralo z Löfflerjevimi kotli na vi-
soki pritisk 130 atm. V sredo dopoldne je
šla ekskurzija v vsestransko mehanizir-
no jama Gabrijel v Karvinu, ki je znana
po svoji nevarnosti v sled premogovnega
prahu in velikih količinah metana. To ja-
mo je leta 1927 doletela strošna eksplozija
premogovnega prahu, ki je opustošila
velik del jame in uničila mnogo naprav
na dnevu.

Še istega dne popoldne so ekskurzionis-
ti odpotovali v Prago. Ob slovesu se je
na postaji zbralo mnogo odličnega ob-
činstva z dr. inž. Papouškom, kot pred-
sednikom ČJ-lige. Od njih se je prisrčno
poslovljati naš rojak in honorarni konzul
v Moravski Ostravi inž. dr. Jaroslav
Havlicek, ravnatelj rudnikov železarne v
Vitkovcih in član Mesarykove akademije
je znanosti v Pragi. Pri tej priliki je po-
darila liga v Moravski Ostravi rudarske-
mu oddelku v Ljubljani za spomin ličen
brnasti kip rudarja, a članom ekskurzi-
je lepo vezano monografijo o Moravski
Ostravi.

Člani ekskurzije so bili ves čas svojega
bivanja v Moravski Ostravi gostje »rav-
nateljske konference« moravsko karvin-
skega revirja. Pod njenim okriljem je bi-
lo prirejenih več izredno uspešnih večerov,

Teokarović iz principa ne izdeluje sla- bega blaga!

Nizke cene ne vplivajo na kakovost Teokarovićevih blagov,
ki je taka, da boljša biti ne more.

Cene naših blagov za obleke od 120 do 200 dinar
jev meler.

Industrija volnenih tkanin

Vr.d. Teokarović i Komp.

Tovarna: Paraćin	Prodajalne: Ljubljana Gradišče 4	Zagreb Jurišićeva 4	Beograd Knez Mihajlova 35
Osijek Kupčinska 14	Novi Sad Trg Oslobođenja 3	Sarajevo Strossmayerova	in v vseh večjih mesih v državi

Zbor Jadranovega starešinstva

Ljubljana, 16. novembra.
Snoči je bil v Zvezdi 7. redni občni zbor
Starešinskega društva Jadrana. Udeležilo
se ga je lepo število članov. Na predlog
predsednika prof. dr. Zalokarja je bila po-
slana vdanostna brzojavka Nj. vel. kralju
Petru II, nakar je predsednik podal nekaj
splošnih misli o delovanju društva v pre-
teklem letu. Spomnil se je tudi smrti ve-
likega vzornika Masaryka ter vseh član-
ov, ki so v tem letu umrli. Opozoril je
zbrane člane na dolžnosti članov starešins-
kega društva, da duhovno vplivajo na
mladino, ki danes ne najde nikjer nič po-
zitivnega ter se prav zato tako rada na-
giblje k ekstremu. Tudi v kulturnih vpra-
šanjih bi lahko dosegli veliko več, če bi
znali v svobodni, objektivni diskusiji pri-
lagoditi taktične poglede dejanskemu sta-
nju.

Nadalje je g. predsednik predlagal, da se
pošlje brzojavka častnemu članu podmar-
šalu Tomsetu, ki slavi 60 letnico poroke

in je danes najstarejši, v Jugoslaviji žive-
či Slovenjan.

Podala sta poročila tajnik in blagajnik,
poudarila sta, da je društvo kljub raznim
težakom in zaprekam delovalo v tekočem
letu z veliko požrtvovalnostjo, zlasti ožji
odbor, ki se je pač sprico razmer omejil
le na delo v odborih. Razveseljiv je uspeh
mladine na univerzi.

Sledile so volitve. V častno predsedstvo
so bili izvoljeni: dvorni svetnik Mihaelo
Gabrijelič, primarij dr. Fran Göstl ter
dvorni svetnik prof. Ferdo Seidl. Za pred-
sednika je bil izvoljen soglasno Ivan Vran-
čič, podpredsednik kasacijskega sodišča v
pokoju, za podpredsednika pa dr. Alojz
Zalokar ter inž. Ladislav Bevc. Ostali od-
bor je ostal v glavnem isti kakor v pre-
teklem letu, z malenkostnim dopolnilom
mlajših starešin. V nadzorni odbor so bili
izvoljeni gg. direktor Josip Breznik, dr.
Vinko Vrhunc in dr. Oton Fetič.

Na mednarodni lovski razstavi v Berlinu Jugoslavija ni dovolj častno predstavljena

V Berlinu je sedaj menda največja lov-
ska razstava, kar jih je bilo dosedaj na
svetu. Otvoril jo je nemški lovski mojster
general Göring. Kakor je bilo slišati v
radio in povzeti iz dnevnikov, je otvoritelj
poudarjal, da lovstvo lahko mnogo pripo-
more k zbližanju narodov in da je treba
divjad bolj gojiti, kakor doslej.

Mnenja o lovskih razstavah so različna.
Gotovo pa so lovskie razstave važne z go-
spodarskega, z znanstvenega in sportnega
stališča. Lovstvo donosa velike vsote s
prodajo divjadi, z industrijo, ki je v zve-
zi z lovstvom, največ denarja pa donajajo
lovskie zakupnine. S pomočjo lova se od-
krije mnogo novega in zanimivega v pri-
rodi in lov je gotovo eno najbolj zdravih
razvedril, za ljudi, ki prebivajo večji del
življenja v velikih mestih, kjer je navadno
pomanjkanje dobrega zraka. Na lovskih
razstavah vidimo zbrano vse bogastvo lo-
va, in to v številkah, na slikah, posebno
pa v trofejah. O tekmovalstvu trofej se tudi
leto križajo mnenja celo med zelenimi su-
knjami. Eno pa je neizpodbitno: da se vprav
iz trofeja, da v veliki meri presoditi, na
kakšni stopni je lovstvo v eni ali drugi
državi ali pokrajini. Kako obsežna je le-
tožava mednarodna lovstva razstava, priča
dejstvo, da je na njej zastopanih 30 držav,
med temi seveda skoraj vse velike države.

Že pred otvoritvijo morajo biti najvaž-
nejša dela v razstavi končana. Med naj-
važnejša spadajo ocene trofejev. In že pri-
hajajo poročila o ocenah mednarodne lov-
skie razstave v dnevniki in raznih stro-
kovnih listih. Zanimivo poročilo o ocenah
rogovja jelenov in smrkov in o gamso-
vih rogih je napisal lovski strokovnjak,
tehnični vodja razstave, podpomočnik Lux
v nemški lovski reviji »Wild und Hund.«
Lux je to funkcijo vršil že na mednarodni
lovski razstavi 1930 v Leipzigu. Sedanje
njegovo poročilo bo gotovo vse jugoslo-
vanske, posebno pa slovenske lovce močno
iznenadilo. V primerjanju lovskie razstave
v Leipzigu z našo domačo lovsko razstavo
v Ljubljani l. 1930, smo pričakovali, da bo-
mo to pot posebno odrezali z našimi gam-
si. V Leipzigu so dosegli najboljše gamsovi
rogji 127 točk in sicer so to bili rogji
gamsa iz Transilvanjskih alp. Drugi rogji
s 125 točkami so bili tudi od tam. Nato je
prišla velika skupina gorenskih gamsov
z oceno od 123 do 116 točk. Le malo je bilo
med temi rogji iz drugih držav. Raz-
stavljali odbor, ki je želel ustreči tudi
drugim državam, je bil naprosil Jugoslo-
vane in Rumune, da smo Avstrijcem, Švi-
carjem in Nemcem pustili po pet točk, da
so sploh prišli v oceno s svojimi gam-
sovimi rogji. Pri lovski razstavi v Ljub-
ljani pa so prišli na dan rogji gamsove
koze, ki jo je bil ustrelil inž. Sonbichler

v Karavankah in dosega 137 točk, torej
10 točk več kakor najboljši rogji na raz-
stavi v Leipzigu. Ker je bilo vprav na ome-
njeni razstavi dogovorjeno, da se tudi ro-
gli starih krog smatrajo za trofeje, smo
upravičeno pričakovali, da bo Jugoslavija
imela tudi to pot odlično mesto na svetovni
razstavi. Toda glej spaka! Iz strokovnega
poročila podpomočnika Luxa izvem, da so
prvo oceno odnesli rogji gamsa, ustrelje-
nega v Retešetskem masivu v Fogaraskih
alpih na Rumunskem; dobili so 141.1 točk,
drugi pa 135.6 točke. Nadalje pisec po-
sebnega povzdičuje tisto Avstrijo, ki smo ji
leta 1930 iz prijaznosti pustili pet točk, kot
deležo gamsov; nato Nemčijo in šele proti
koncu milostno omenja Jugoslavijo.

Kje torej so ostale naše trofeje, za
katere vemo, da morajo biti izvršene med
prvimi? Kje so rogji gamsa, ki ga je bil
letos ustreliti v Komni, v kraljestvu Zlato-
roga lovec iz Bavarske dr. Kern? Pravijo,
da so visoki 30 cm. Ali morda sploh niso
bili razstavljani, ker se je tuji zakupnik
lovišča bal konkurence pri dražbi, ali pa
morda v skupini tuje države? To zadnje
bi bilo zelo krivično za nas, kajti lovskie
razstave so velika reklama za turizem.
V Leipzigu, na primer, smo ves naš od-
delek okrasili s fotografijami naših planin
in marsikak obiskovalce razstave in ob-
čudovalec rogjev se je zazrl v kraj, kjer
prebiva pri nas omenjena lepa divjad. Po-
leg pa so bili tudi zemljevidi, ki so kazali,
kako se pride k nam.

Kakor pa razvidimo iz poročila v »Wild
und Hund« na razstavi v Berlinu ne more
biti letos posebnega zanimanja za naše
trofeje in z njimi povezane naše planine.
Seveda tudi ni izključeno, da smatrajo na-
še Karavanke za del Koroske, ki je topot
posebno tople prirastle pisce k srcu. Vse
to razjasniti na razstavi je bila dolžnost
tistih, ki so priredili naš oddelek v Berlinu.

Tisti, ki so si ogledali gradivo, priprav-
ljeno za letošnjo mednarodno lovsko raz-
stavo že v Ljubljani, na vselejmu prete-
klo pomlad ali pa v Zagrebu, niso poseb-
no iznenadeni nad neuspehom. Med gradi-
vom, pripravljenem za Berlin, je bilo ve-
liko takega, kar ni spadalo tja, manjkalo je
v mnogo tistega, kar smo imeli na sve-
tovni razstavi l. 1930 v Leipzigu. Po cigavi
krivdi? — Kdor je že take razstave pri-
rejal, ve, da je njegova sveta dolžnost, da
gre sam k lastnikom trofejev in jim zadevo
primerno razstolmači, kako važne so take
prirreditve za sloves naše domovine, po-
sebnost v tujini. Ali se to ni storilo?

Bolje kakor z gamsi smo odrezali pri
jelenih iz Podravja in Podunavja. Menda
so naši jeleni med prvimi na razstavi. S
srnjačim rogovjem pa je težko konkurir-
ati, posebno Poljski in vzhodni Nemčiji.

katerih so se udeležili poleg inž. dr.
Havličke še mnogoteri drugi zastopniki
ravnateljske konference, dalje zastopniki
rudarske oblasti, zastopniki ČJ-lige s pred-
sednikom dr. inž. Papouškom in zastop-
niki ostale industrije. Člani ekskurzije so
bili vseskozi in vsestransko deležni naj-
večjega gostoljubja. Ekskurziji sta bili
stalno na razpolago ing. Sladček in dr.
Vlah, ki sta se z največjo požrtvovalnostjo
brigala, da ekskurzija čim bolje uspe.

II. V Pragi in severnih revirjih

V Pragi, kamor so prispeli člani eks-
kurzije v sredo, 13. oktobra zvečer, sta jih
pričakovala inž. Smekal, generalni tajnik
»Svaza majitelju dolu a chuty« in dr.
Jedlicka, tajnik Čehoslovaške-jugosloven-
ske lige v Pragi. Člani ekskurzije so bili
tokrat, kakor tudi pri nadaljnjih povrat-
kih v Prago nastanjeni v zemljedeljskem
domu v Vinohradih.

Že v četrtek zjutraj so ekskurzionisti
nadaljevali iz Prage pot v Most. Na po-
staji jih je pričakoval inž. Jouza, ravnatelj
Severočes. uhel. doly a. s., ki jih je
takoj po prihodu odvedel na šant »Cent-
trums«. Po ogledu obsežne jame in po ko-
silu, prirejenem od omenjene družbe, so
se člani ekskurzije podali na največji če-
škoslovaški državni dnevni kop »Hedvika«
in v največjo električno centralo v Erve-
nicah. Pri centrali jim je bila prirejena
od ravnatelja centrale zakuska. Zvečer so
se sestali na vabilo predstavnika državnih
rudnikov v Mostu, dvornega svetnika inž.
Houske v Založi, kjer jim je bil prirejen
lep večer v krogu prominentnih zastopni-
kov rudarske stroke, kakor dvornega

Šestdeset let upravitelja Joška Bizjaka

Danes praznuje 60-letnico rojstva upo-
kojeni upravitelj mestne deške narodne šole
v Celju g. Joška Bizjak. Po rodu je iz
Mokronoga. Učiteljske je dovršil v Ljub-
ljani, nakar je služboval v Vojniki, nekaj
časa je bil častnik v Gradcu, potem pa se
je spet vrnil k šoli ter je bil učitelj na
Vrškem in nadučitelj v Bosni. Po vojni
je prišel v Celje na odgovorno mesto, kjer
se je izkazal z odličnimi sposobnostmi vzgo-
jitelja in organizatorja. Ne samo, da je
dvignil celjsko šolo na častno stopnjo, so-
deloval je tudi v vrsti narodnih in kulturnih
društev, bil je v občinskem svetu refer-
ent za šolstvo in zdravstvo, z velikim
uspehom je vodil državno krajevno zaščito.
se trudil za olepševalno in tujsko-pro-
metno društvo, bil je odbornik Stavbe za-
druga državnih nameštencev in član načel-
stva celjske Mestne hranilnice. »Jutro« se
je njegovega dela izrpnje spominjalo, ko
je po 35-letni službeni dobi v juniju 1934
odšel v zaslužni pokoj in se preselil v Ljub-
ljano. Ob današnjem jubileju mu želimo še
vrsto let zdravlja in zadovoljstva.

Domače vesti

* Profesor Piccard na poti v Jugoslavijo. Kako smo že beležili, bo stratišni letalec prof. August Piccard ta mesec obiskal Jugoslavijo. Očeval se bo povabilu Kolarčeve narodne univerze v Beogradu, kjer bo predaval o stratišteriji in o svojih poletih. Dopolnilnik »Politike«, ki ga je obiskal v Bruslju, je naročil, naj pozdravi vso Jugoslavijo, posebej pa one, ki ga bodo prišli 20. novembra poslušati. V Jugoslavijo, je rekel, odhajam z največjim zadovoljstvom. Se nikoli nisem bil tam, vendar me ta država primamlja v vsakem pogledu. Čul in čital sem o njej že mnogo in me zanima kot znanstvenika in kot človeka.

O prehrani dece

Prehrana je pri otrocih velike važnosti, ker zelo vpliva na razvoj organizma. Hrana mora vsebovati dovolj ogljikovih hidratov, beljakovin, masti, mineralnih soli in vitaminov, da se zamore organizem zadostno razviti in da postane odporen zoper razne bolezni. Vitaminov so posebno potrebni človeškemu telesu, njihov nedostatek ne povzroča samo organskih motenj, temveč tudi razna obolenja. Vitaminov je mnogo v sirovem sadju, povrtnini, mleku itd. ali so zelo občutljivi napram vročini. S kuhanjem jedi se vitamini uničujejo, zato kuhane jedi nimajo polne vrednosti.

Za dopolnitev dnevne hrane, posebno za otroke, je najprikladnejši naravni preparat **Salvomalt**, ki se izdeluje iz sladnega ekstrakta, mleka in kakaa - na način, po katerem obilni vitamini iz slada in mleka ostanajo popolnoma ohranjeni. **Salvomalt** je koncentrirana močna hrana z vsemi gori omenjenimi sestavinami, pospešuje prebavo in krepi kosti. Dnevno 1-2 skodelice **Salvomalta** mesto kave pokaže kmalu dober napredek, posebno pri slabokrvnih, rekonvalescentih itd. **Salvomalt** za 1 skodelico stane samo 1 dinar.

Izdeluje: Zagrebačka dionička pivovara i tvornica slada, Zagreb

* Jubileja obeh podružnic CMD v Slovenjgradu. V nabito polni dvorani Sokolskega doma v Slovenjgradu je bila v nedeljo proslava 50letnice moške in 25 letnice ženske podružnice CMD. Proslavo je otvoril z venčkom narodnih pesni priljubljeni salonski orkester, nakar je imel lepo zasnovan govor marljivi predsednik CMD v Slovenjgradu sreski žolski nadzornik g. Miloš Germovšek. Pojnil je veliki narodni obrambni pomen CMD, ki se je prva postavila v bran proti potuževanju našega naroda in je preprečila zgraditev našega mostu do Adrije. V imenu centrale CMD in posestvin v Mariboru je častil sreski žolski nadzornik g. Ivan Tomažič iz Maribora, kateremu se je pridružil z častitkami v imenu občlastve sreski načelnik g. dr. Franc Hraščev. V imenu Sokola je spregovoril starosta br. Ivan Rojnik, ki je posebno poudaril ozko in pristočno sodelovanje med CMD in Sokola in izrazil obema jubilejantoma najiskrenejše čestitke. Mala Železnikarjela je nato z znanom deklamirala jubilejno pesem, ki jo je v proslavo zlatega in srebrnega jubileja tukajšnje CMD spesnil Kaver Mško. S Finčgarjevo dvodejanko »Nova Zapoved« je bil končan slavnostni del proslave, nakar se je v vseh prostorih Sokolskega doma ob zvokih salonskega orkestra razvil prijeten družabni večer s srečlovom.

Oni, ki mnogo jedo in veliko sede ter zaradi tega najtežje trpe na trdi stoli, naj pijejo dnevno po eno čašo naravnega »Franz-Josefova« grenčice, ki jo je treba prejeti nekoliko segreti. Davno preizkušena »Franz-Josefova« grenčica se odlikuje po svojem zanesljivem učinkovanju, prijetni uporabi in se dobiva povsod.

Ogl. reg. št. 15. 485/36

* Poroka. V Bitolju sta se v nedeljo poročila kapetan II. razr. Mihael L. Avšič in gdnja. Zofka I. Skobernetova, nečakinja našega dobrega prijatelja in priljubljenega Slovenca v Bitolju, mestnega inženjerja g. Skoberneta. Mlademu paru naše iskrene čestitke!

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in skropileno perilo v najlepšo izdelavo. 3

svetnika Houske, ravnatelja inž. Jouze, ravnatelja inž. Palise, višjega inženjerja inž. Hruške in mnogih drugih, kakor tudi mnogobrojnih zastopnikov in zastopnic odlične družbe iz Mosta. Ob poskočnih zvokih godbe je večer potekel v najbolj razpoloženju.

Pozno so se nekateri člani ekskurzije vrátili v hotel »Zum Rösser«, kjer so bili nastanjeni, a drugi dan zjutraj, to je v petek, 15. oktobra, so bili že vsi ob določenem času pripravljeni za odhod na šah »Pluto«. Ta jama se odlikuje po dosledno izvedeni mehanizaciji odpreme premoaga kakor tudi dopreme zasnega materiala, dalje po koncentraciji odkopavanja na maloštevilnih točkah v širokih frontah in po najmodernejšem urejenem zapihanju izpraznjenih prostorov. Opoldne so bili člani ekskurzije gostje družbe Lomska v Gornjem Litvinovu. Po kosilu so se podali na dnevni kop »Richard«, kjer jim je podal višji inženjer inž. Hruška nazorno sliko o geoloških prilikah v severozapadni čiški kadunji rjavih premogov in je iznesel tudi precej zanimivih detajlov o katastrofi v šahu »Nelson« v Duchovcu. Po ogledu dnevnega kopa je bil tudi to pot prijeten krasno uspel večer v Mostu. Prihodnji dan, v soboto, pa je bila ekskurzija-jonistom dana prilika, da so videli vrgledne naprave jame »Prezident Masaryk«, ki je upravičeno ponos Čehoslovake.

Tudi v Mostu so bili člani ekskurzije ves čas gostje podjetij, katerih naprave so si ogledovali. Predvsem pa državne uprave tamonjših rudnikov, koje predstavnik dvorni svetnik inž. Houska je v resnici vse ukrenil, da so se gostje počutili kakor na domačih tleh. Obdani od iskrenih prijateljev. S skoro polnoštevilišnim štabom mnogobrojnih inženjerjev se je tudi pri-

* Diplomiran je bil na pravni fakulteti beograjske univerze g. Gofmir Sagadin, sin g. dr. Stefana Sagadina, predsednika Državnega sveta. Čestitamo!

* Skupna tujsko-prometna organizacija treh primorskih banovin. V Splitu so se zbrali k posvetovanju predstavniki tujsko-prometnih organizacij iz savske, primorske in zetske banovine. Na pobudo predsednika zagrebske trgovsko-industrijske zbornice g. dr. Krasnika, je bila ustvarjena osnova za bodočo veliko skupno organizacijo teh treh banovin, ki bo smotno delovala za napredek tujkega prometa. Vsi predstavniki gospodarstva in javne delavnosti so soglasno sprejeli predlog dr. Krasnika, da se bo nova skupna organizacija poslej brigala za boljšo politiko v našem turizmu. Predvsem naj se sanirajo občine in hotelarstvo. Za ves naš Jadran naj se izvaja smotrna reklama. Hotelirji ne morejo znižati cen, ki so se lani dvignile za 30 do 40 odstotkov, dokler se hotelarstvo ne sanira. Za tujke potrebe bi morala država samo v primorski banovini dati nekaj milijonov, nakar bi se lahko kaj storilo za izboljšanje tujkega prometa. Soglasna je sodba, da je treba storiti vse potrebno, da se reši najvažnejši vir dohodkov od Sušaka do Kotora.

* Cvet in sad v jeseni. Naš mali muzej prirodnih kuriozitet se nam letos na jesen epet množi s prispevki ljubeznih čitateljev in prijateljev »Jutra«. Prejemamo raznovrstne cvetove in sadeže, maline in jabolka in slive. Včeraj so nam od Sv. Križa pri Kostanjevici poslali dve velice z drobnimi jabolk, ki so letošnji drugi sad na jablani g. Stih z Dobrave. Jablana je letos tudi prvič dobro obrodila. Iz Kramarovec v Prekmurju pa nam je g. žolski upravitelj poslal krasno cvetje slive. Na žolskem dvorišču se je šele sedaj razcvetela sliva, ker je pač vreme bilo ugodno in stoji drevo v zavetni legi. Vsem, ki se nas spominjajo z nenavadnimi jesenskimi pozdravi, se toplo zahvaljujemo.

* Vremenske nevišnosti se pojavljajo po vsej Jugoslaviji, odkar je nastopila jesen s svojimi kapricami. Strašno noč so preživeli v Plevlju. Po hudih nalivih so v mesto vdrl hudourniki, ki so začeli podirati hiše. Sirena električne centrale in streli iz pušk so budili prebivalstvo, gasilci in vojski so reševali, kar se je rešiti dalo. Prebivalstvo je hitelo na glavno ulico, kamor voda ni pridrla. Človeških žrtev k areti ni bilo, pač pa so hudourniki odnesli prave živine in pohištvo. Tudi med Loznico in Bjelinjo so hudourniki napravili mnogo škode. Razdirali so ceste in uničevali miline. Reka Sava je narasla za 4 m nad normalo. V Liki imajo mnogo snega, ki zlasti ovira avtomobilski promet. Tudi v Črni gori so snežni zameti zavili promet med Šavnikom in Nikšićem.

M. DRENK

volna za ročno pletenje, smyrna, perzer in kelim.

LJUBLJANA, Kongresni trg 7.

* Martinova nedelja na Dolenjskem. Pišejo nam: Po vsej Dolenjski se je Martinova nedelja ljub slatemu vremenu dostojno proslavila. Dolenjski vlaki so bili že v soboto napolnjeni, še bolj pa v nedeljo. Vsakdo rad pohiti med svoje in veselo Dolenjce, da se ob krstu moštu v vino razveseli in zapoje zdravico. Dasi je bila Martinova nedelja deževna in dasi so pota slaba, vendar je bil obisk po hramih velik popevke so se razlegale daleč v dolino. Mnogi, ki so ostali doma, so v topli sobi ob debeli mastni goski slavili Martina, ali pa so obiskali gostilno, da so v veseli družbi prebili tradicionalni Martinov večer.

* Novi grobovi. V Lohcu je umrla gospa Marija Škrjančeva. Ugodno ženo in mater bodo jutri ob 9. spremenili v večnemu počitku. — V ljubljanski bolnišnici je umrl g. Franc Žirovnik, posestnik. Pogreb bo jutri ob 14. — Pokojnima blag spomin, žalujčom naše iskreno sožalje!

* Vzrok nagle smrti Rozalije Lorbekove pojasnjen. Kakor je poročalo ponedeljsko »Jutro«, je Rozalija Lorbekova, ki je bila po rodu iz slovenjgraškega srezu in je stanovala v Zagrebu v Ulici kraljice Marije, umrla po hudih bolečinah kmalu potem, ko se je vrnila z neke prireditve domov. Ker je bil sum, da ji je morala bilo zavdano ali pa da je sama obupala, sta prof. dr. Milosavljevič in dr. Premurov razčistila truplo na inštitutu za sodno medicino. Zdravnik sta ugotovila, da je Rozalija Lorbekova podlegla zaradi naglega izliva krvi v trebušno votlino. Počil je neki notranji organ, ki ni bil normalno razvit in to je povzročilo naglo smrt. Nesrečna Rozalija je bila do nedavnega v

srčno poslovlj od ekskurzionistov na postaji, ko so odhajali 16. oktobra popoldne v Prago, da od tam nadaljujejo pot v ostale revirje.

V Pragi jim je bila prirejena v restavraciji Prochazka svečana večerja, katere so se udeležili zastopniki »Svaza majiteljev doly a chuty«, med njimi naš rojak ministerialni svetnik inž. Jenko, generalni tajnik Svaza inž. Smekal in zastopniki ČJ lige v Pragi s predsednikom višjim svetnikom Antoninom Beringerjem na čelu. V zanosnem daljšem govoru je pozdravil člane ekskurzije dvorni svetnik v p. dr. Kurz, bivši rudarski glavar v Sarajevu, z željo, da bi vsi odnesli kar najboljši vtis s strokovne ekskurzije po Čehoslovaki in odšli s prepričanjem o potrebi čim tesnejših stikov med rudarji Jugoslavije in Čehoslovake. Za pozdravne besede, ki so izzvale splošno odobravanje, se mu je zahvalil vodja ekskurzijske odprave prof. inž. Pehani. Izrazil je med drugim tudi željo, da bi tradicionalna solidarnost in kolegijski med rudarji ne ostala omejena samo na to, nego da bi zrasla v močno idejno tvorbo tesne povezanosti med bratskima narodoma obeh prijateljskih držav.

Naslednjega dne, to je v nedeljo 17. oktobra, so se člani ekskurzije ob priliki krožne vožnje po Pragi poklonili Neznanemu vojak in so položili na njegov grob v dvorani mestne hiše venec s trobojnicami naše in čehoslovake države. Na vožnji so imeli tudi priliko da vidijo notranjo ureditev imponentnih Masarykovih domov, socialne institucije, ustvarjene na iniciativno in po zaslugi primatorja Prage dr. Zenkla, ustanove, za katero mora zavdati Čehoslovake ves svet.

Puhlmann-ov čaj

ublažuje kašelj!

Dobiva se v vseh lekarnah. — Originalni zavojček 125 gramov din 37.—

Ogl. reg. št. 1503/1936

službi kot zasebna uradnica, a je službo prostovoljno zapustila in dala v liste oglaš, da sprejme službo otroške vzgojiteljice. Preden so prišli odgovori s ponudbo službe, jo je dohitela smrt.

* Črnogorec, ki je po morju pobegnil k generalu Francu. Sredi septembra se je v Gružu vtihtal na parnik »Rozina Topić« mladi Črnogorec Radovan Samardžić. Skričal se je kot slepi potnik. Ko je ladja plula proti Gibraltaru, je Samardžić dvakrat planil v morje, toda obkroženo ga so spravili nazaj na ladjo. Tretjič, ko so bili blizu španske obale, je pa pončil zginil v ladje. Vsi so bili prepričani, da ga je raztrgal morski pes. Zdal pa se je dogajalo, po pripovedovanju kapetana italijanske ribiške ladje »Scorfanor«, da je posadka te ladje takrat pri Oraru rešila Radovana Samardžića, ko je bil že popolnoma izčrpan. Plul je po morju na zasilem splavu, ki si ga je bil skrivaj napravil na ladji »Rozina Topić« in se je le tako rešil pred morskimi psi, ki so ves čas divjali okoli njega. Italijani so Samardžića izročili Angležem, toda Samardžić se je izmuznil in postal legionar generala Franca.

Iz Ljubljane

u— Ljudska univerza. Danes bo predaval o razvoju Ljubljane in njeni bodočnosti inž. arh. F. Tomažič. Predavanje bodo opazovali sklopične slike. Začetek ob 20. vstop prost. Predavanje bo v mali dvorani Filharmoničnega društva (Kino Matica).

u— Dobrodelne organizacije, ki bodo sodelovale z mestno občino pri letošnjem božičnem obdarovanju siromakov, vabi mestna občina na drugi sestanek, ki bo danes ob 17. v mestni sejni dvorani. Po sklepu prvega sestanka naj zastopniki vseh sodelujočih organizacij prinesejo na sejo sezname vseh oseb, katere namerava udeležiti obdarovati.

u— Diskusije društva »Pravnik« o predhodnem načrtu občega državlanskega zakonika bodo v dnevi 18. in 25. novembra, 2., 9., 16. in 23. decembra, vsakokrat ob 16. uri v prostorih Advokatske zbornice v Ljubljani, Dvorkova ulica. Predmet: Stvarno pravo.

u— Odprtitev predavanja XVIII. sezone. Društvo »Soba« — Matica v Ljubljani, popularna ljudska univerza bo otvorila v soboto v salonu pri »Levici« ob 20. XVIII. predavateljsko sezono. Ta večer nastopi priznani in odlični predavatelj g. prof. dr. Alojz Zolotar s temo: »Prirodoslovni temelji nemškega nacionalnega socializma«. Predavatelj bo povedal, kako so vplivali prirodoslovni nauki na postanek in razvoj onega mišljenja, ki je danes v Nemčiji uradno priznano in propagirano. Snov je zelo aktualna in zanimiva, zato so vabljeni vsi »Sobanci« in prijatelji, da se polnoštevilno udeležijo tega predavanja. Vstop je vsem prost!

u— JNAD Jadran. Drevo ob 20. redna seja centralnega odbora. — Tajnik I.

u— Vodstvo v razstavi Janeza in Jurija Subica to danes ob 15. v Narodni galeriji; vodi monsignor V. Steska.

u— Rezervni častniki, ki se žele v letošnji zimski dobi vaditi v jahanju, naj se javijo najkasneje do 19. t. m. v mestnem vojaškem uradu, Ambrožev trg št. 7/1, soba štev. 4.

u— Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani priredi 56. znanstveni sestanek v petek ob 18-ur v predavalnici internega oddelka obče državne bolnišnice s predavanjem asistenta dermatološkega oddelka g. dr. Vladimira Milave o infekciji in obolenju vagine po parazitu Trichomonas. Vabljeni vsi gg. zdravniki in medicinci!

u— Obiščite lutkovno razstavo Sokol I na Taboru. Odprta do petka zvečer vsak dan ob 15. do 18. ure. Vstop prost.

u— Ljubljanska Filharmonija priredi v petek 17. decembra svoj redni simfonični koncert. Dirigiral bo koncertni dirigent dr. H. Scherchen iz Dunaja. Koncert bo v unijski dvorani.

u— JNAD Jadran. Ženska sekcija bo imela 17. t. m. ob 14. članski sestanek. Udeležba je strogo obvezna. Načelnica.

u— Vzrok odtujevanja otrok in staršev je naslov predavanja prof. Anice Cernejeve v četrtrek ob 20. na šentjakovski šoli. Vsakdo dobrodošel.

u— Društvo »Tabors«, dramski odsek, bo uprizoril v nedeljo ob 20. v dvorani Delavske zbornice Ganglovo dramo »Sine«. Vstopnice od 10 do 3 Din so že v prodaji v društvenem tajništvo, Nunska ulica 3, vsak dan ob 18. do 20.

u— Prijavitelji za tečaj Fotokluba Ljubljane. Danes prvi večer! Sprejmejo se zadnje prijave. Prinesite svoje kamere s seboj.

u— Darilo za vremensko hišico. G. Rado Hribar, industrijec, je naklonil mestnemu poglavarstvu prispevek k zgraditvi vremenske hišice v Zvezdi 5.000 Din. Mestno poglavarstvo se darovalcu za to izdatno podporo najlepše zahvaljuje.

u— Londonska megla je zajela včeraj Ljubljano tako na gosto v svoj plašč, da se je sredi popoldneva videlo komaj, nekaj korakov pred seboj. Prometna vozila so morala s prižiganimi svetilkami le počasi koračati po gosto zamegljenih ulicah. Meglano morja se je zgnilo na Ljubljanski ravan že prve dni po sneženju, po ponedeljski, izredno jasni mesečni noči se je pa pod pritiskom ohlajenega zraka v območju visokega anticiklona megla še stopnjevala in rekordno zgostila. Na zemljo je davi legla precej huda slana in nočne temperature so v Ljubljani že nekaj dni padle 2-4° C pod ničlo. Tipično jesensko vreme je z novembrom meglo otvorilo vrsto, vsakoletnih dni, ko je Ljubljana ob drugače jasnem nebu deležna zelo malo sonca. Neredkokrat se primeri, da se kopljajo planine naokrog po vsi dni v najlepšem soncu, Ljubljanski ravan se pa iznebi nevišne megle šele tik pred spremembo vremena. Včeraj po popoldnevu je bila n. pr. vzhodna stran Barja, za dolenskim kolodvorom že dalečna sonca, ko se je gosto, do 100 m visoko megleno morje zgnilo med Gradom in Šišenskim hribom v jedro mesta. V primeri, da se bo ozračje ob daljši stanovitnem anticiklonu precej ohladilo, se lahko primeri, da bo minuli sneg ob nenadnem opadu južnega vremena kaj kmalu imel novoga slednika.

u— Spet nesreča pod avtomobilom. Včeraj so pripeljali v bolnišnico 30-letnega zidarja Rudolfa Loboda, ki stanuje v Bizoviku. V mestu ga je podrl neki avtomobilist in mu prizadel hude poškodbe po životu.

u— Kmalu bo že točen dni, odkar je zadnji sneg uničil skoraj vse telefonske zveze po mestu. Nekateri so popravljene. V Langusovi ulici je težje snega podrla telefonski drog, na katerem so bili vsi vodi skozi Marmontovo v Langusovo ulico in od tam dalje. Ta rovež (drog) leži še vedno, kakor je padel, doslej se ga še ni nihče dotaknil. Toda verjamite, da je tudi tu popravilo hudo nujno in potrebno!

u— Delo v Sirojnih tovarnah že stoji mesec dni. Jutri potače že mesec dni, kar so delavci Sirojnih tovarn in livarn zapustili delo, ker jim podjetje 15. oktobra ni več izplačalo mezd. Tako so ostali brez kruha 304 delavci, 42 pisarniških moči in 45 vajencev, z njimi pa je na cesti še okrog 400 članov delavskih družin in 58 nameštajskih žena in otrok. V celem je torej izgubilo možnost obkasta okrog 750 ljudi. Delavcem dolguje tovarna 83.000 din na račun mezd za dva tedna. Ta čas je bilo že več formalnih poizkusov, da pride med podjetjem in delavstvom do sporazuma, a vsi so ostali brez uspeha, ker delavci zahtevajo izplačilo dolžnih mezd, predstavniki podjetja pa izjavljajo, da trdita nam prebite pare. Ravnatelj Sirojnih tovarn se je delj časa mudil v Beogradu, kjer je poizkušal doseči, da bi država izplačala podjetju večjo vsoto, ki jo dolguje za neko naročilo. A vsa prizadevanja so ostala zaman, ker se predstavniki trdnice ni mogel izkazati s potrdomlo o plačanih davkih. Nazadnje so se zastopniki obeh strank strank eestali 30. oktobra. Takrat je vodstvo trdnice prevzelo nalogo, da bo samo sklicalo naslednji sestanek, kakor hitro bo moglo rešiti vprašanje denarja. Zdal bodo skoro potekli že trije tedni, tega sestanka pa še zmerom ni. Približno tretjina delavcev je medtem že izprala podpore Borze dela, tako da so ostale družine že prav brez vsega. Nekateri so se obrnili tudi na mestni socialni urad a prošnjo, naj jim pomaga v stiski, a socialni urad je pripravljen dati delavcem samo posojila po 100 din na teden, če garantirajo povračilo z mezd, ki jo jim dolguje podjetje. Za ta način podpore pa bi prišlo v poštev samo okrog 160 delavcev, ki so ožejeni in stanujejo v Ljubljani. Zlasti so družine nezaposlenih delavcev hudo prizadeta, kar se tiče kurjave. V blaginji podjetja so se v prejšnjih mesecih natrli lepi zneski iz prispevkov delavcev za skupno naročilo premoaga. Zdal je v nevarnosti tudi ta od ust pritrigan denar.

u— Naj se popravi. Mnogo se je zdejne čase pisalo o napredku pilarnar. Lepo! Toda paziti je treba tudi na takšne pomanjkljivosti, da ne bodo sredi mesta nekateri plinasti kandelabri noč in dan temni. Ali pa naj morda služijo kot starinska vrednost, da si jih tuji lahko ogledajo od pošte do Evrpe (seveda kadar ni teme in megle)? Z elektriko tu in tam tudi ni bolje. Pred gostilno »Šestice« n. pr. bi nekaj, kar še dolgo ni elektrika. V središču mesta je zlasti treba paziti, da oo razsvetljava vedno v redu.

u— Svojevrsno junaštvo. V noči od sobote na nedeljo so neznan pobalini z barvo, ki je ni mogoče izmiti, pokvarili omet na hiši etaroste šišenskega Sokola g. Milivoja Lajova z velikimi napisi »Dol Sokole! Povzročili so s tem več tisočakov škode. Tudi ta dozodek kaže, kake sadove je rodila protisokolska gonja.

u— Tatvina z avtomobila. Podjetniku Francu Kocjančiču iz Domžal je te dni neznan tat ukradel z avtomobila, ki ga je bil za nekaj minut pustil pred justično palačo. Javno usnjeno aktovko, v kateri je imel 1500 din gotovine in razne papirje. Tatvina je osumljen mlad fant, ki je tedaj postopal okrog voza, fant pa izginil brez sledu.

u— Čas za zimske suknje se je pričel. Ko je padel prvi sneg in so pritislili mrzavci, so ljudje začeli odlagati jesenske plašče, če so jih imeli, in iz omar so poromale težke zimske suknje za novo sezono v promet. Otčenem s to spremembo v garderobi pa so se tudi na tatinskem trgu pojavili novi specialisti, kakršna prinaša vsak letni čas s seboj. Gostje, ki posedajo po gostilnah in kavarnah, medtem ko njihovi plašči vise na ključih, že niso več brezkrbno varni svoje ga blaga. Tako je te dni v neki gostilni v Pistoinski ulici neznan tat odnesel nekemu pivcu lupo, črno zimsko suknjo, vredno nad 1000 din, namesto nje pa je ostal na ključih star, oguljen in povajlen plašč, prav tako črne barve, ki bi pa bil primeren samo že za darilo zimski nabiralni akciji mestnega magistrata. Tatvina je bil osumljen neki delavec, ki se je mudil tisti čas v gostilni, a je izginil brez vsakega sledu.

u— Praktično kuhanje na električnem rešaju bo danes ob 16. v prostorih Zveze gospodinj, Gradišče 14/L

Iz Celja

e— Ljudsko vseučilišče. V petek ob 20. bo predaval v risalnici meštanske šole Celjanom že dobro znani predavatelj univ. prof. dr. Boris Zarnik iz Zagreba o prvem postanku življenja na zemlji. Predavatelj bo pojasnjeval svoja izvajanja z mnogimi lepimi sklopičnimi slikami. Vabimo občinstvo, da se udeležijo tega zanimivega predavanja v čim večjem številu.

e— Soseča je napadel z nožem. V ponedeljek se je 41-letni cinkarniški delavec Franc Lesar z 72. Hudinje sli s svojim sosedom, delavcem Ivanom Doberškom. Doberšek je napadel Lesarja z nožem ter ga zatadel trikrat v levo dlan in enkrat v ramo. Težko poškodovanega Lesarja so oddali v bolnišnico.

e— Nepoboljšljivi prijatelj tuje lastnine. Pred triletnim senatom se je zagovarjal včeraj 30-letni, že večkrat obsojeni delavec Mihael Galof iz Brodnice pri Marjagradcu. Od 5. januarja do 8. julija je izvršil vrsto tatvin in oškodoval: posestnika Janeza Blatnika v Pamečah za 246 din, posestnika Franca Vrečka v Porebru za 470 din, Tomaža Nuka v Podpeču pri Jurklostru za 1.393 din, Alojza Ovna v Podpeču za 46 din, Valentina Santeja v Lipnem dolu za 200 din, posestnika Jakoba Rajha v Brodnicih za 205 din, Konrada Vajsa v Vurnatu za 1.900 din, Alojza Krajca za 800 din, Mihaela Cepca za 360 din in Avgusta Kotnika za 311 din. Slednji so vsi iz Vurnata. Galof je bil obsojen na 4 leta robije in na izgubo častnih pravic za dobo 5 let.

e— Vlom pri Laškem. V noči od 27. na 28. septembra je vlomil 37-letni, že večkrat predkaznovani, v Jurklostru pristojni Martin Golob, delavec brez stalnega bivališča, v kasto posestnika Franca Škorje v Malem Gorelu pri Laškem ter odnesel Francu in Antonu Škorji in Antonu Kunšku obleke in ubavalo v vrednosti 1.270 din. Zaradi tega je okrožno sodišče v Celju včeraj obsodilo Goloba na 2 leta robije in na izgubo častnih pravic za dobo 3 let.

e— Vremenska poročila iz Moziške koča z dne 16. t. m.: Na Golteh 80 cm prška, temperatura —3, smuka idealna.

KINO MATICA

Samo še par dni!
Epohalno filmsko delo iz zgodovine
človeštva
VEST CLOVESTVA — Emile ZOLA
Paul Muni

SLOGA

Danes poslednji!
Prekrasni vefiljem v naravnih barvah
»RAMONAC«
prekrasna ljubavna epopeja. Film v naravnih barvah!
Nemški dialog! Nemški dialog!

UNION

Premiera
priznanega filma francoske umetnosti
LA BANDERA
(Zastava)
Film obravnava življenje vojaka tujake
legije v Maroku, ki najde svojo ljubezen
v domačinki, katero predstavlja priznana
umetnica Annabella.

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Iz Maribora

a— Triumf Rude Firkušnega. Ponečeljski koncert znamenitega českega pianista je razbil ves Maribor, tako da je glasbeno občinstvo do zadnjega kotička napolnilo veliko unijsko dvorano. Bil je res provisten umetniški in glasbeni užitek, ki ga je pripravil Mariboru »žudečni otrok« Rude Firkušny. Pri izvajanju slikovitega koncertnega sporeda je nastel program od točke do točke ter je glavni umetnik nardnval občinstvo z mošnjostjo, profinjeno tehniko in zanosom podajanja. Bogati spored je zaključil z Dvorjakovim koncertom v treh stavkih v g-molu op. 43 in ga je spremljal pomnoženi matični orkester pod vodstvom matičnega dirigenta ravnatelja M. Kozine, ki je uspešno rešil težavno nalogo. V prevelikem navdušenju ni hotelo občinstvo dvorane niti zapustiti in je moral mladi umetnik nešetelokrat zopet na oder ter doajati še številne vzklihe, ki so spodbujale občinstvo do vzhlejanja. Takšnega navdušenja ni bilo zlepa v Mariboru.

a— Vpokojitev v policijski službi. Danes nastopi zasluženi pokoj višji nadzornik policijskih agentov g. Anton Pavletič. Bil je v težavni službi korekten uradnik. Na njegovo mesto je imenovan podnadzornik policijskih agentov g. Mihael Šrok.

a— Kršitve predpisov o odpiranju in zapiranju obrtnih trgovskih in gostilniških obratovalnic. Mestno poglavarstvo razlašča: Ker se kršitve narebje o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtnih obratovalnic po raznih obrtniških in trgovskih vedno bolj množijo ter se predpisi o odpiranju in zapiranju v veliki meri izigravajo, opozarja mestno poglavarstvo, da bo v bočote kršitelje naštežuje kaznovalo ter se po potrebi poslužilo tudi najvišjih kazni t. j. do 3000 din oziroma 30 dni zaporu. Obtemen se glede na številne nove prijave opozarja imetniki gostilniških obratov, da se točno drže predpisane policijske ure.

a— Davčna uprava za mesto Maribor razlašča, da je 15. novembra potekel skrajni rok za plačilo IV. četrtletnega obroka zgradarine, priobline, davka na poslovni promet in luksus (pavsaliran) rentnine, davka na neoznežene osebe, družbenega davka, vojnice in posebnega davčnega do'atka na skupni bruto promet in dne 1. novembra 1937 drugi polletni obrok zemljarine.

a— Novice iz Dravske doline. V Vuhredu in Vuzenici so živahne priprave za občinske volitve, ki bodo v zvezi s prekomasacijo občin sredi prihodnjega meseca. Posebno v Vuhredu se obeta vroči volilni boj. Vuhreško cesto so posuli z gramozom in jo popravljajo, da bo porabna za avtomobilsko vožnjo.

Vremenska poročila

a— Škoda zaradi snega. Iz okolice prihajajo poročila o precejšnji škodi, ki jo je napravil zadnji sneg na sadnem drevju. Pa tudi po gozdovih. Mokri sneg je polomil vrhove najlepših sadnih dreves, dočim so po številnih gozdovih popokale veje dreves.

a— Mrcvarjenje našega jezika. Znana je navada, zlasti v bližnji mariborski okolici, da se vabila na veselice, pa tuži razne pomisleke nalepljajo na bližnje plate in droge z električno napeljavo. Ti napisi so ne-

malokrat zelo zanimivi. »Odkljuje« jih strahobno zmotvarjen človek. Tako visi med drugim na nekem drogu ob Radvanjski cesti sledeči napis: »Sparbert sode je sa otat.« Pa tudi neštete druge slične spakirane žalijske oko in narodni čut.

a— Prva letošnja žrtev bele pojavnosti. Pod Pohorjem se je smučal 6 letni Vili Strugar iz Ruš. Zdrsel je po snegu proti gozdu, se prekopnil in si ob drevesu zlomil desno nogo pod koleno. Mariborski reševalci so ga odpeljali v bolnišnico.

Učiteljsko hoče stalnosti in napredka

Posvetovanje učiteljskih predstavnikov iz vse Slovenije

Celje, 15. novembra. V nedeljo so se zbrali v Celju predstavniki slovenskega učiteljskega iz vseh 34 srezov. Že v soboto sta pripravila potrebne predloge upravnih in nadzornih odborov na svoji skupni seji. Zbor je bil v sestavi I. deške ljudske šole. Točno ob 9. uri je pozdravil predsednik g. Metod Kumelj zborovalce in poljijskega komisarja g. Korana. V poročilu je omenil učiteljsko vzhovino in v državi. Prisrčno je bila počastitev treh vpokojenih učiteljskih delavcev g. Lebarja iz Hranjčine, g. Mavriča iz Gornje Radgane in g. Schellu iz Konjice, ki so stali dolgo dobo na čelu svojih središč. Prejeli so okusne zahvalne diplome.

Tajnik g. Drago Supenčič je v enournem referatu opisal dogodke in organizacijo in zadeve, ki se tičejo naše šole in prosvete. Deležan je bil toplega priznanja. Za števničarstvo članstva bodo naslednji uvedeni sestanki društvenih funkcionarjev za posamezna okrožja.

Urednik »Našega ročca« g. Jože Ribič je omenil delo pri Mladinski matici. Odslej bodo izhajale knjige mesece dni pred koncem šolskega leta. Blagovinskih sekcij g. Grum je prikazal denarno stanje. V naši banovini je zdaj 3200 organiziranih članov. G. Kocijančič, novi urednik »Učiteljskega tovariša«, je omenjal smernice pri urejanju lista in težave, ki nastajajo pri urejanju članov in njih publitranju. Uvedel se bo še nov list »Prosveta«, ki bo namenjen v glavnem učiteljskemu pokretu.

Na dnevni red je prišel tudi razgovor

o reorganizaciji našega šolstva. Čuje se, da bodo prevzele ljudsko šolstvo posamezne benke uprave. Podrobnosti niso znane, posamezni predsedniki pa so stali v pogledu, po katerih naj bi se izvedla reorganizacija. V naši banovini je vpeljana osemletna šolska obveznost, v nekaterih drugih banovinah pa le 4-letna. Vsekarer bo treba naše šolstvo prilagoditi razmeram v ostalih državah. Učiteljsku pa bo treba zagotoviti stalnost na službenem mestu, avtomatično napredovanje, šolstvo bo treba ločiti od političnih uprav.

Tajnik gospodarskega odseka g. Oto Oman je poročal o številnih gospodarskih ustanovah slovenskega učiteljskega delegata Učiteljske tiskarne g. Janko Pogacnik pa o poslih v tiskarni in naraščanju zadržanikov iz vrst učiteljskega. V razpravi so bile še druge zadeve. Posebne povelje je bila deležna predložena lista, ki prikazuje plačilne skupine in napredovanje. Prav ta lista bo nudila priliko, da se bo vršila odstoj napredovanja zgolj po službenih vidikih. Mnogi naši razredi so brez učiteljev, v banovini pa čaka še obilo delavolnih mladih abiturientov in abiturientk. Pri sreskih društvih se bodo uvedli posvetovalni odseki. Vsa član bo lahko stavil pismena vprašanja, na zborovanjih pa bodo dobili odgovore od starejših izkušenih šolnikov.

Vsa poročila so izzvala obilno stvarno debato. Zbor je bil zaključen šele pozno popoldne in je v celoti pokazal, da imajo predstavniki slovenskega učiteljskega resno voljo do dela za napredek našega šolstva in splošne narodne prosvete.

Gradbeni načrti naših planincev

Prvi bo prenovljen hotel Zlatorog v Bohinju

Ljubljana, 16. novembra. Sredi je bil v dvorani Trgovskega doma pod vodstvom predsednika dr. Pretnarja izredni zbor osrednjega Slovenskega planinskega društva, na katerem se je sklepalo o vprašanju hotela Zlatorog ob Bohinjskem jezeru. V zadnjih letih je osrednje SPD izvedlo pomemben gradbeni program, kakor ga je smotrno izdelal gradbeni odsek za več let naprej. Najprej je popravilo, preuredilo in deloma povečalo planinske kočje na Veliki planini, Kamniškem in Koprskem sedlu, Vrhu pri Sedmerih jezerih, Češko in Orožnovo kočjo in še vrsto drugih. Med novimi gradnjami je predvsem novi dom na Komni, ki nudi najlepši dokaz, da je gospodarstvo SPD na pravi poti. Izprva so se sicer oglašali pesimisti, češ da so investicije prevelike in da dom ne bo dobro obiskan. Že prvi dve leti pa sta pokazala, da je nova postojanka živa potreba našega planinskega smučarstva in da bo tudi čez letoletje v polni meri služila svojemu namenu.

SPD je dolga leta imelo v najemu hotel Sv. Janez v Bohinju, v katerega je investiralo s popravili lepe stoke. Najemnika pa se je zadnji čas tako povišala, da se je moralo društvo hotelu odpovedati. Zato se toliko bolj živo kaže potreba, povečati in

modernizirati Zlatorog, ki je zadnji čas kolikor toliko zapuščen. Glavno poslojpe in depandansa že zdavnaj več ne ustrežata zahtevam časa in nujno potrebno je, da se Zlatorog preuredi ali pa proda. Odbor je vprašanje temeljito proučil, strokovnjaki so napravili načrte in proračun. Zdj ima Zlatorog 21 sob in 41 postelj, a polovica tega je skoro neuporabna. Po povečanju bo imel 42 sob in 84 postelj, vse moderno urejeno in opremljeno.

Nekaj časa se je razpravljalo tudi o tem, ali bi morda ne kazalo starega poslojpe podreti in sezidati novo, toda račun ni pokazal, da bo znatno ceneje in bolj, če se sedanje poslojpe modernizira in dogradi. Najprej ga bodo nekoliko podaljšali in dvignili v drugo nadstropje, tako da bodo sobe uredili tudi v podstrežju, pozneje pride na vrsto še razširjenje depandanse, naposled pa bodo ob poslojpi združili z vmesnim traktom. Bodoči Zlatorog bo zgrajen v lepem, domačem slogu, kakršni ustreza romantični pokrajini bohinjskega kota. Debatna ni prinesla nobenih stvarnih pomislekov proti načrtu in po nekaterih predsednikovih pojasnilih je bil predlog soglasno sprejet. Izvedba zamisli SPD bo prinesla Bohinju brez dvoma novega razmaha in pozitivite.

Grd roparski umor na Sušaku

Sušak, 16. novembra. V nedeljo zvečer so našli na Sušaku 71-letno gospo Ivko Miloševićovo zadavljeno na stanovanju. Pogrešali so jo štiri dni. Policija je že v predstavi našla sledove krvi, v sobi pa staro gospo, ki je imela glavo ovito z obleko, v ustih pa robec. Komisija je ugotovila, da je bila starka zadušena pred dvema dnevnoma. Zločina je osumljen sin pokojnice Milan. Iz omare je izginila pločevinasta škaflija s 50 tisočaki, dočim je zlatina ostala nedotaknjena. V omari ni bilo vloženo, marveč je zločinec odklenil s ključem katerega je tudi policija našla na istem mestu, kamor ga je pokojnica navadno polagala. Očitno je razbojnik dobro poznal hišne razmere. Ivka Miloševićeva je bila po poklicu babica in si je lahko prihranila precejšnje premoženje. Milana je prijavil njegov brat Ivan, dočim je tretji brat Evgen ravnatelj v Celju. V koliko je sum upravičen, bo seveda dognala šele preiskava, vsekakor pa je policija prepričana, da je Milan imel zveznike.

Iz Zagorja

Star borec za delavske pravice je legel v grob. V petek popoldne smo ob veliki udeležbi pokopali etaropokojnega rudarja iz bohinjskega posestnika Jojopa Ravnikarja iz Kozin. Mnogo se je boril za čelavstvo in je prestal v življenju marsikatero grenko uro. Vzgojil je številno družino, ki zvesto sledi očetovim vzorom. Pred dobrimi tremi leti je bil praznovan zlati poroko in se ga je spomnilo tudi »Jutro«. Zadnji čas pa ga je čedalje bolj nadlegovala naduha, ki je res prava knapovska bolezen, in ga je naposled spravila v grob.

Opelkiram je podlegla 6-letna Rozika Ozolazkova, hči posestnika na Ciglanici nad Zagorjem. V soboto se je mati le za tre nutek pomudila pri delu zunaj hiše. Rozika je prišla do štedilnika, menila je odrola vrata, da bi dala polence na ogenj, pa se ji je že vnela lahka oblečka. Vsa v ognju je prišla k štedilniku iz hiše klicati mater, ki je otroka našel prestrašena reševala, kakor je vedela in znala. Banovinski zdravnik dr. Slavko Grum je naročil da otroka takoj oddajo v bolnišnico. Toda otrokovo stanje se je kmalu poslabšalo. Mati je hčerkinco vzela enet domov. V ponedeljek popoldne je bil otrok rojen mrtva.

Brezposelnost polenjava. Dva nabiralec delavcev iz Francije sta prišlo nedeljo sprejela okrog 800 delavcev rudarjev. Odnosovali bodo ko jih bo ponovno pregledal zdravnik iz Francije, kar se bo pričelo zgodilo v začetku decembra. Zdjaj je na-

občinski deski nabit dopis, ki vabi rudarje od 25. do 40. leta v Belgijo na delo. Obvestilo je prišlo preko Delavske zbornice. Kakor je videti, bodo zdaj prišli vsi poklicni rudarji, ki so še brez posla, do zasluzka, in z njimi tudi še drugi. Občinski upravi bo odzvela velika skrb, saj je zadnje zime bilo stanje v naši občini večkrat obupno.

RADIO

Sreda, 17. novembra
Ljubljana 12: V modernem ritmu (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13:15: Harmonika in citre (plošče). — 14: Vreme, borza. — 18: Mladinska ura: Raat v poštenost (dr. S. Gogala). — Opazuj in poslušaj (dr. M. Adlešič). — 18:40: Pozabljeni vrednotni papirji (dr. V. Murko). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac ura: Doba naše romantike in gotike (g. Želimir Jirovšek). — 19:50: Uvod v prenos. — 20: Prenos iz ljubljanske opere. V odmorih: Glasbeno predavanje (g. V. Ukmari) ter napoved časa, vreme, poročila in spored.

Četrtek, 18. novembra
Ljubljana 12: Ruske pesmi (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13:15: Opokladski koncert Radijskega orkestra. — 14: Vreme, borza. — 18: O palčkih in škratčkih (igra Radijskega orkestra). — 18:40: Slovensčina za Slovence (dr. R. Kolarič). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac ura: Savez Sokola kraljevine Jugoslavije. — 19:50: 10 minut zabave. — 20: Akademski pevski kvintet poje vesele pesmi. — 20:45: G. Charpentier: Vtisi iz Italije (orkester-plošče). — 21: Rondo (g. Srečko Koporec). — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Iz domačih logov (Radijski orkester). — Beograd 17:30: Narodna glasila. — 20: Skladbe Čajkovskega. — 21:30: Lahka godba in ples. — Zagreb 17:15: Koncert orkestra. — 20: Prens iz Beograda. — 21:30: Recitacije in plesna muzika. — Praga 19:30: Prens Janačkove opere »Jenufa«. — 22:35: Godalni kvartet. — Varšava 19:30: Klavir. — 20: Prens iz Dunaja. — 22: Skladbe Szymanovskega. — Danaj 11:25: Kmečka glasba (plošče). — 12: Koncert orkestra. — 16:05: Schubertova glasba. — 17:15: Klavirski koncert. — 19:30: Koncert dunajskih simfonikov. Večer Strausove glasbe. — 21:40: Pesmi. — 22:30: Plesni orkester. — Berlin 19:10: Operni odlomki. — 20:10: Plesni večer. — 22:30: Prens iz Stuttgarta. — München 19:30: Veliki koncert Strausove glasbe z Dunaja. — 22:30: Komorna glasba. — 23: Prens iz Stuttgarta. — Stuttgart 19:15: Iz Verdijevih in Rossinijevih oper. — 20:15: Pester glasbeni program. — 21:15: Haydnove in Schubertove skladbe.

Gospodarstvo

Zlate rezerve Narodne banke

Zadnji izkaz Narodne banke od 8. novembra beleži zopet povečanje zlate podlage in sicer za 4,8 na 1753,4 milijona Din, tako da se je od začetka oktobra izkazani zlati zaklad povečal za okrog 50 milijonov Din. Devize, ki se ne vtejejo v podlago, pa so se v prvi četrtini novembra povečale za 3,2 na 539,8 milijona Din. Gornji dve postavki pa nam ne nudita prave slike o zlatih in deviznih rezervah Narodne banke, ki ima del zlatih in deviznih rezerv vknjiženih v postavki »raznih aktiv«. Ta postavka pa kaže tudi v prvi četrtini novembra nadaljnje povečanje, in sicer za 47,5 na 2022,2 milijona Din.

Izkaz Narodne banke je postal letos prav zaradi tega skrivanja zlata in deviz v malo pomembni postavki raznih aktiv zelo nepregleden. Prvotno je postavka raznih aktiv vsebovala poleg vrednosti pokojninskega fonda (okrog 50 milj. Din) predvsem tečajne razlike, ki so nastale na ta način, da knjiži Narodna banka kupljeno zlato in devize (v podlagi v postavki deviz izven podlage) po starih paritetnih tečajih; ker pa plača v resnici več, knjiži pri nakupu razliko na posebnem računu tečajnih razlik, ki ga vodi med raznimi aktivami. Zeleni se je pričela postavka raznih aktiv v mnogo večji meri dvigati, nego bi to ustrezalo naraščanju tečajnih razlik v zvezi s povečanjem zlatih in deviznih rezerv. V tej postavki je pričela letos knjižiti tudi razna posojila, ki niso čista menična in lombardna posojila, nadalje je prenesla med razne aktivne že prej kupljene kliruške marke in lire, končno pa še devize in zlato. Kaj vsebuje v resnici postavka »razna aktiv«, je danes težko dognati. Beograjski »Jugoslovanski kurir« zatrjuje, da je v tej postavki že za okrog 600 milijonov Din zlata. Kako so se od 22. januarja 1935, ko smo dobili razčiščeno bilanco

Narodne banke, gibale postavke, ki vsebujejo zlato in devize, nam kaže naslednja zanimiva primerjava (v milijonih Din):

	podlaga	devize izven razna
	podlaga	aktiva
22. I. 1935	1287	108
31. XII. 1935	1464	362
31. XII. 1936	1626	552
8. XI. 1937	1753	540
		2022

Postavka raznih aktiv je od konca lanskega leta narasla za 1200 milijonov, kar je gotovo v znatni meri pripisati dotoku zlata in deviz, ki je skrit v tej postavki. Kakšna je v resnici zlati rezerva Narodne banke nam kaže naslednji približni račun. Če izkazani vrednosti zlate podlage v višini 1733 milijonov prijememo oficijelno 28,5 odstotno premijo, tedaj vidimo, da znaša vrednost izkazane podlage 2253 milijonov; če k temu še pristojemo onih 600 milijonov zlata, ki jih vodi Narodna banka v raznih aktivah, tedaj vidimo, da znaša vrednost vsega zlata Narodne banke v resnici 2853 milijonov Din, skupaj z devizami pa dobimo okrog 3,4 milijarde Din. Številka, ki jo navaja »Jugoslovanski kurir« za zlato v »raznih aktivah« (600 milijonov) gotovo ne bo preizkusa, kajti angleška statistika o izvozu zlata beleži zadnje mesece teden za tednom nakupe zlata od strani Jugoslavije in je prav zadnji londonski izkaz zabeležil, da smo v času od 29. oktobra do 4. novembra nakupili za nadaljnjih 204.000 funtov (49 milijonov Din) zlata.

To naglo povečanje naših zlatih in deviznih rezerv je posledica znatne aktivnosti naše trgovske bilance. Samo v 9 mesecih lanskega leta je izvozni presežek dosegel že 770 milijonov Din nasproti 100 milijonov v istem razdobju lanskega leta.

Reforma gospodarsko statistične in informativne službe

V Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu je bila te dni konferenca predstavnikov gospodarskih zbornic, gospodarskih ministrstev in samega zavoda o vprašanju medsebojnega obveščanja in vprašanju organizacije gospodarske statistične službe. Po temeljiti razpravi so bile sprejete štiri resolucije:

Prva resolucija se nanasa na sodelovanje gospodarskih zbornic in gospodarskih ministrstev z zavodom glede zbiranja in urejanja podatkov o podjetjih. Zavod naj v svoji kartoteki vodi samo ona podjetja, ki so pomembna za zunanjo trgovino, predvsem industrijska, trgovinska in obrtna podjetja, ki se neposredno bavijo z izvozom in uvozom. Poleg tega bo kartoteka obsegala delne zavolte, ki so pooblašeni za poslovanje z devizami in valutami, zavarovalnice, borzne senzale, carinske posrednike in špediterje, nadalje informacijske, oglašne, patentne in potniške urate, paroplovna podjetja, borze, zornice in veleposlance. V resoluciji je predvideno, da bodo zbornice dostavljale zavodu na osnovi posebne vprašalne pole poročila o vsakem novem podjetju in eventualne nastale spremembe. Končno bo zavod s sodelovanjem zbornic sestavil seznam nesolidnih podjetij.

Druge resolucija se nanasa na statistiko proizvodnje, zunanje trgovine in cen in poizirja predvsem potrebo enotnega sistema pri zbiranju teh podatkov pri uradih in ustanovah, ki vodijo gospodarsko statistiko. Gospodarske ustanove so pripravljene v polni meri podpirati prizadevanje zavoda pri zbiranju osnovnih podatkov in pri kontroliranju onih statističnih podatkov, ki jih bo zbornicam dostavljali zavod. Zavod bo vodil kartoteko proizvodnje na osnovi gradiva, ki ga bo prejela od državnih in gospodarskih ustanov in od gospodarskih organizacij. Objavljal bo mesečne in tedenske pregledne o gibanju izvoza in uvoza. Kontroliral bo tudi točnost podatkov naše statistike zunanje trgovine, pri čemer bo naše podatke primerjal tudi s podatki inozemskih statistik.

Tretja resolucija obsega v glavnem trgovsko-politična, carinska, železniško-tar tarina in pomorska vprašanja. Zbornice bodo vodile stalno evidenco vseh carinskih in trgovinskih sprememb v naši državi in v inozemstvu. Zavol pa bo o vseh večjih spremembah (carinske spremembe, uvozi in izvozi, devizni in drugi ukrepi), kakor tudi o specialnih trgovsko-političnih aranžmanih na podlagi pogodb in sporazumov stalno obveščal vse zbornice. Z ornice in gospodarske organizacije bodo sproti žirale in urejevale zahteve in želje gospodarstvenikov svojega področja v pogledu trgovinskih pogajanj s posameznimi državami, kolikor so na dnevnem redu. Gradivo, zbrano na osnovi konzultiranja gospodarstvenikov, bo vsebovalo informacije o ovirah pri izvozu in predloge za odstranitev teh ovir. Zbornice bodo vse to gradivo dostavljale zavodu v določenih časovnih razdobjih. Zbrani material bo zavod predelal in po potrebi, najmanj po dvakrat na leto dostavljal trgovinskemu ministertvu. Resolucija nadalje predlaga, da bi zavod skupaj z zbornicami organiziral od časa do časa konference z gospodarstveniki o vprašanju pospeševanja blagovne izmenjave z raznimi državami. Zavod si bo prizadeval, da se hitro rešijo vsa vprašanja železniških tarif, pomorskega in rečnega prometa. Zaradi boljše funkcionalnosti informativne službe naj bi zavod vzdrževal čim ožje zveze s predstavniki raznih gospodarskih ustanov in organizacij v inozemstvu, in to preko svojih delegatov in dopisnikov.

Četrta resolucija se nanasa na gospodarsko publicistično in propagandno službo zavoda. Med drugim predlaga ta resolucija, da zavod preneha z izdajanjem letnega poročila v dosedaj obliki in da prične izdajati že s prihajajočim letom letno poročilo o gospodarstvu Jugoslavije sploh, in to v sodelovanju z gospodarskimi zbornicami. Nadalje predlaga ta resolucija izdajanje dnevnega poročila, posebnega poročila v tujih jezikih in gospodarskega adresarja za inozemstvo.

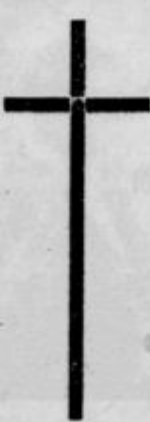
avstrijski izvoz mehkega rezanega lesa povzpela kar na 5292 vagonov.

Ves avstrijski izvoz lesa je znašal v oktobru 13.153 vagonov nasproti 10.844 vagonov v septembru in 7061 vagonov v lanskem oktobru. Mehkega rezanega lesa je Avstrija izvozila v oktobru 7537 vagonov; od tega je šlo v Italijo 5292 (lani 94), v Madžarsko 1300, v Nemčijo 313, v Francijo 197, v Švico 134 in v italijansko Vzhodno Afriko 123 vagonov.

Izvoz okroglega lesa je v primeri z lanskim oktobrom nazadovol od 8205 na 2907 vagonov in je od tega šlo v Nemčijo 1368, v Madžarsko 1056, v Švico 398 in v Italijo 86 vagonov. Izvoz brusnega lesa se je v primeri s septembrom zmanjšal od 2375 na 1589 vagonov (lani 1047) in je šlo v Nemčijo 741, v Švico 275, v Češkoslovaško 266, v Madžarsko 214 in v Italijo 98 vagonov. Izvoz jamskega lesa je znašal 382 vagonov (lani 391) in je šel v celoti v Madžarsko. Izvoz tesanega lesa, ki nase posebno zanimanja, pa je znašal v oktobru 788 vagonov (lani 168); od tega je šlo 595 vagonov v Italijo in 140 vagonov v Madžarsko.

Gospodarske vesti

— Anketa o kartelih v gradbeni stroki. Udrženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov vodi že dalje časa akcijo proti kar-

Danes ob 1 uri zjutraj je došla po plačilo k Stvarniku naša artno ljubljana žena, mati, sestra, svakinja in sestrična

MARIJA ŠKRJANEC roj. Snoj

Nepozabno pokojnico bomo spemili dne 18. novembra ob 9. uri popoldne na pokopališče k Sv. Martinu in jo položili poleg njene matere.

Lobček, Ljubljana, Celje, dne 18. novembra 1937.

Globoko žalujoče rodbine:

ŠKRJANEC, SNOJ, KLINEC, DR. RAJH

Kopalne tablete

Osvežite telo, krepijo živce in srce!

telom v gradbeni stroki. V številnih resolucijah je udruženje zahtevalo, da bi trgovinsko ministertvo razpustilo te kartele. Trgovinsko ministertvo je sedaj sklicalo anketo, na katero je pozvalo poleg delegatov Udrženja jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov tudi delegate kartelov odnosno zainteresiranih industrijskih podjetij. Ministertvo zastopa stališče, da ni mogoče prepovedati kartelov brez škode za narodno gospodarstvo, a zlasti za domačo industrijo, ker je mnenja, da so karteli poleg gospodarskih zadržev naprimernejša oblika gospodarske organizacije. Zato imajo v vseh modernih državah karteli navzlic nepopolnosti pravico do obstoja. Ministertvo je tudi mnenja, da bi se z ukinitvijo kartelov še povečala nestabilnost cen v gradbeni stroki, kar bi imelo za gradbena podjetja neugodne posledice. Kolikor pa je delo kartelov v resnici škodljivo, je trgovinsko ministertvo pripravljeno napraviti najenergičnejše ukrepe, da se to prepreči. V ponedeljek so se v Inženjerski zbornici v Beogradu sestali delegati Udrženja jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov, ki so določili za anketo. Kar hoče udruženje na anketi dokazati škodljivost kartelov sploh, se je obrnilo na gradbene inženjerje in strokovnjake s prošnjo, da mu dostavijo potrebne konkretne podatke.

Borze

Na ljubljanski borzi so se avstrijski šilingi v privatnem kliringu za malenkost podražili in so se trgovali po 8,72. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8,70, v angleških funtih po 238 in v grških bonih po 29,20. Nemški klirinski čeki stanejo v Ljubljani, Beogradu in Zagrebu 14,00, za konec novembra pa v Zagrebu 13,950 in za konec decembra 13,80.

Na zagrebškem efektornem tržišču se je vojna škoda pri mirni tendenci trgovala po 417 (v Beogradu po 419). V ostalih državnih vrednotah ni bilo prometa.

DEVIZE

Ljubljana, Amsterdam 2386,91—2401,51 Berlin 1738,02 — 1751,90, Bruselj 733,20 — 738,27, Curih 996,45 — 1003,52 London 214,96—217,02, New York 4276—4312,31, Pariz 145,77 — 147,20, Praga 151,43 — 152,54, Trst 226,19 — 229,28.

Curih, Beograd 10, Pariz 14,66, London 21,61, New York 431,875, Bruselj 73,55, Milan 22,7750, Amsterdam 239,3250, Berlin 171,50, Dunaj 79,30, Stockholm 111,40, Oslo 109,60, København 96,4750, Praga 15,20, Varšava 82, Budimpešta 86,25 Atene 3,95, Bukarešta 3,25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 417 — 419, 4% agrarne 53,50 den., 4% severne agrarne 53,50 den., 6% begiške 78 den., 6% dalm. agrarne 76,50 den., 7% Drž. hip. banka 100 — 100,75, 7% Blair 85 den., 8% Blair 94 den.; delnice: Narodna banka 7500 den., PAB 210 den., Gutmann 45 — 51, Trboveljska 240 bl., Sečurana Osijek 160 — 185, Sečurana Veliiki Bečkerek 620 den., Dubrovačka 420 bl., Oceanica 300 — 340, Jadranska 420 bl., Danica 50 den.

Beograd. Vojna škoda 419 — 420 (419), za jan. 418 — 419, 4% agrarne (54,50), 4% severne agrarne 54 den. (54), 6% begiške 78,75 den. (79), 6% dalm. agrarne 76,50 den. (76,75), 7% invest. 98 bl., 7% hip. banka 100,50 den., 7% Blair 85,25 — 85,75, 8% Blair 94 — 94,50, PAB 212,50 — 214 (212,50), Narodna banka 7530 — 7600 (7550).

Blagovna tržišča

+ Novosadska blagovna borza (16. t. m.). Tendence nespremenjena. Procent slab, cene nespremenjene.

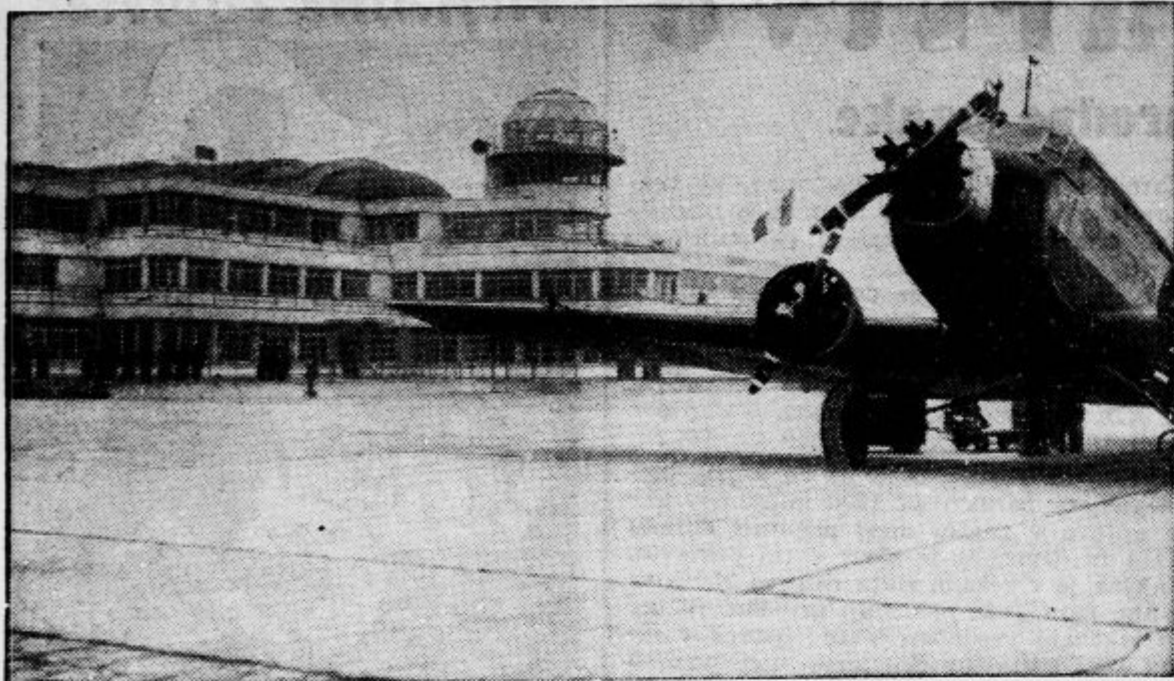
+ Chicago, 16. novembra. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 89, za maj 89,875, za julij 84; korusa: za dec. 53,25, za julij 57,75.

+ Winnipeg, 16. novembra. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 113, za maj 110,50, za julij 105.

BOMBAZ

+ Liverpool, 15. novembra. Tendence mirna. Zaključni tečaji: za dec. 4,47 (prejšnji dan 4,54), za maj 4,61 (4,69), za julij 4,64 + New York, 15. novembra. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za dec. 7,78 (7,85), za maj 7,92 (8,00).

Največje letalsko pristajališče v Evropi

Na francoskem letališču Le Bourget pri Parizu so te dni otvorili novo upravno poslopje, ki bo v primeru potrebe na razpolago 4000 potnikom. Ta »aerogare« je največja naprava svoje vrste na kontinentu

Kako hitro lahko letimo?

Brzinska meja za današnja letala je pri 950 km

Nemškemu pilotu dr. Wursterju je uspelo doseči z navadnim letalom brzino 610 km na uro, kar pomeni za letala nov svetovni rekord.

Predsednik londonske Kraljeve zrakoplovne družbe H. E. Wimperis je baš te dni govoril o mejah, ki jih postavljajo naravni zakoni brzini poleta. Svetovni rekord Italijana Agellija znaša z vodnim letalom 709 km in pri padnih poletih so dosegli že 800 km. Takšne brzine nas vedejo do vprašanja, dali obstoji, kakšna najvišja brzina in kolikšna je ta.

Wimperis je izvajal, da jo določa predvsem tako zvana naravna konstanta: to je brzina zvoka, ki znaša v morski višini okrog 1200 km in v stratosferi okrog 1040 km. Hitrejše gibanje bi lahko postalo katastrofalno zaradi zračnega odpora. Razen tega bi šle ogromne energije v izgubo zavoljo trenja in preosnove v toploto. Za vsako tono teže bi bilo treba v bližini zvočne brzine okrog 2000 k. s. Za večje brzine bi bilo treba vse drugačnih energijskih virov, nego so dandanašnjim letalom na razpolago. Wimperis meni, da leži brzinska meja za današnja letala okrog 950 km.

Rokoborec Bob in princesa Baba

Čuden zakon 21 letne hčere saravaškega radže

London ima novo senzacijo: 21-letna Baba, princesa saravaška, je objavila svojo zaroko z rokoborcem Bobom Gregorijem. Ta objava je učinkovala tembolj presenetljivo, ker se je pred časom tudi njena sestra, princesa Pearl, poročila z jazzovskim dirigentom Harryjem Royem.

Princesa Baba se je z rokoborcem seznanila v »Lanes Clubu«, ljudski areni za rokoborce. Bob je bil znan kot borec v prostem slogu in ljubljene občinstva, ki sestoji prav tako iz moških in žensk iz najvišje družbe, kakor iz temnih tipov, ki se iz dobrih razlogov v velikem loku izogibajo vsakega policista.

Boba Gregorija ni v rokoborbi še nihče premagal, razen tega je bil dober pesalec in družabnik, pa si je princesino srce pridobil v naskoku. Sprva ni vedel, kdo je mlada dama, ker se mu je izdajala samo za »mies Brookeov«. To ime je sicer upravičeno, kajti Babin oče, saravaški radža, se je imenoval do smrti svojega očeta, kateremu je sledil na saravaškem prestolu, Chrales Vyner Brooke. Šele ko jo je George zaprosil za roko in je ta na to pristala, mu je povedala svoj pravi položaj.

Nje oče z njeno izbiro sicer ni bil baš zadovoljen, toda kakor je videti, se je s tem dejstvom že pomiril. Radža iz Saravaka ima sedaj tri zete, ki izvirajo iz popolnoma različnih družabnih slojev: med tem ko je princesa Pearl poročena z jazzovskim dirigentom, se je njegova najstarejša hči, princesa Gold, poročila z lordom Inchcapeom, tretja hči pa se poroči z rokoborcem.

Zlatniki v žimnici

Pred časom je umrl v Bernu bivši bančni uradnik, ki je pred svojo smrtjo skrivnostno govoril o nekem zlatem zakladu, zaradi katerega se bodo ljudje še čudili. Dedišč so ta zaklad zaman iskali in na zadnje so pokojnikovo imetje prodali za nekoliko frankov nekemu starinarju. Od tega starinarja je neki kmet kupil posteljo in pokojnikovo žimnico. Dal jo je nekemu sedlarju v popravilo. Ko jo je mož odprl, je našel v njej vrečo z zlatniki v vrednosti 400.000 frankov. O vprašanju, komu ta denar sedaj prav za prav pripada, bo odločalo v kratkem sodišče.

Z banketa ob ustoličenju letošnjega londonskega župana

Instalacija vsakoletnega londonskega župana je nad vse slavnosten čin. Po veličastnem sprevodu po londonskih ulicah povabi novi lord-major na pojedino predstavnike vlade in cerkve na Angleškem. Na sliki vidimo udeležence letošnjega banketa. Z leve proti desni: min. predsednik Neville Chamberlain, sir George Broadbridge, župan zadnjega leta, sir Harry Twyford, novi župan, lady Twyfordova in dr. Lang, škof-primas Anglije

Rostandova

»Carica Katarina«

V pariškem gledališču »Odeon« so te dni igrali »Carico Katarino«, najnovejšo delo Mauricea Rostanda, sinu Edmonda Rostanda, ki je napisal »Cyrana de Bergeraca«. Francoski dramatik prikazuje v tej dremi rusko carico Katarino, in sicer proti koncu njene velike dobe. Vladarica ima viharje in strasti življenja že za seboj ter se v svojih zrelih letih zaljubi v mladega Platona Zubova, ki maščuje vse krivice, ki jih je carica prizadela moškemu pred njim. Protiigralac Zubova je drugi caričin ljubimec grof Zabadovski. Rostand je obdelal v dramati psihološki spor, ki ga doživi carica med tema dvema moškima. Drama je imela pri premieri velik uspeh, naslovno vlogo je igrala Yvonne de Bray.

Tupolov v ječi?

Ruski letalski konstruktor Tupolov, ki je napravil ruska letala za polet čez Severni tečaj, je bil po informacijah agencije »United Press« aretiran. V katero ječo so ga zaprli, nihče ne ve.

Premagala je generalissima

Američanka mrs. Dahlova je menda edina ženska, ki se lahko ponaša, da je »premagala« španskega generala Franca. Njenega moža, ki je služil za letalca pri valencijski vladi, so namreč Francovi vojaki ujeli. Dahlova je pisala generalissimu pismo, v katerem ga je prosila, naj ravna z njenim možem obzirno. Franco je na to pismo letalca izpustil na svobodo.

Požar pri »Božjem očetu«

Med gostijo klic: »Gori!« — Nezavarovana hiša in 60 tisoč dolarjev škode

Polletna palača vodje ameriške zamorske sekte »Božjega očeta« (Father Divine) v Kingstonu v okolici New Yorka je postala žrtev plamenov. Kakšnih sto črnecv se je bilo zbralo v hiši na gostijo, ko je nekdo zavpil: »Gori!«

Zamorci so v divji naglici poskakali skozi okna in se niso brigali za pogasitev ognja, hoteli so celo gasilec preprečiti njih delo. Za pristaše Božjega očeta je namreč vsak dogodek že v naprej določen in ga ne smemo ovirati. Zato smatrajo tudi gašenje požarov za greh. Ko so si gasilci končno s pomočjo policije napravili prostor, je bilo že prepozno. Požar je uničil hišo že do temelja. Zamorci so bili tega le veseli in so zapeli pobožno himno.

Father Divine, ki je prišel šele pozneje na kraj nesreče, pa je bil z njo manj zadovoljen. Hiša namreč ni bila zavarovana. Škodo cenijo na 60.000 dolarjev. To je v ostalem že drugi požar, ki se je pri meril na posestvih Božjega očeta v zadnjem letu.

Vrtnica T. G. M.

Na grobu T. G. Masaryka v Lanškroucu je zasadil znani češki vrtnar Jan Böhm iz Blatne vrtnice, ki ima snežnobe bele cvetove v središču rdeče nadhljen cvet. Böhm je krstil to vrtnico z imenom pokojnega predsednika Osvoboditelja.

»Božji oče«, ki ima v Ameriki mnogo prvržencev

Kmalu bomo nosili obleke iz stekla

V neki steklarni v Newarku (Ohio, U.S.A.) izdelujejo iz tenkih in zelo mehkih nitk blago, ki služi na las volnenemu tkivu. Na sliki vidimo kolekcijo takšnega »steklenega« tvoriva

Skrivnost

»Trnjulčice iz Chicaga«

Okrneli so ji možgani, da ni mogla več misliti

Kakor smo poročali pred kratkim, je v Chicagu umrla Patricia Mae Guire, »Trnjulčica iz Chicaga«, ki je bila več nego pet let prespala. Med tem so anatomi pregledali njene možgane, da bi odkrili skrivnostne povzročitelje njene spalne bolezni.

Kaj so odkrili, o tem govori sedaj posebno poročilo. Pred vsem so našli potrdilo za domnevo, da smrti ni povzročilo vnetje v možganih, ki bi bilo posledica spalne bolezni, temveč pljučnica. A tudi zavoljo vnetja v možganih bi bila Mae Guireova prej ali slej umrla, kajti tej redki bolezni tudi v lažjih primerih skoraj ni leka.

V podrobnem je resekcija ugotovila, da

je bil čelni predel njenih možganov, tam kjer ima mišljenje svoj sedež, popolnoma okrnjen. Srednji del je bilo okvarjeno staro vnetje, ki se je pojavilo pred petimi leti ali še prej in ki je bilo po vsej priliki tudi vzrok, da je nesrečnica zaspala. Oba ta pojava sta skoraj popolnoma uničila možgane, da bi se glava, oči, čeljusti, jezik, ramena, boki, noge in kolena gibala.

Zdravnike je posebno zanimal okrnjen sprednji možganski predel, ker ni bilo na čuden način dobiti nobene prisilne zveze tega pojava s pravim možganskim vnetjem, ki je povzročil spanje. Z drugimi besedami pomeni to, da je do uničenja možganov prišlo po posebnih komplikacijah.

Pravda s 14 ženitnimi ponudbami
Zaradi vzklika: »S to žensko se ne bi poročil za milijon!«
85 tisoč Kč globe...

Znani praški filmski režiser Slawinsky in 22-letna, zelo lepa Pražanka Amelija K. sta ta čas v središču zanimanja praške javnosti. Slawinsky je izdelal film »Hlinavska mačica« in je v ta film vključil prizor, med katerim junak ob fotografiji neke dame vzklika: »S to žensko bi se ne poročil za milijon!«

Režiser je za to uporabil fotografijo njemu popolnoma neznane lepote, ki jo je bil videl v izloži nekega fotografa in jo kupil. Film je imel uspeh. Nekega dne pa je prejel Slawinsky povabilo, naj se pride

kot obtoženec zagovarjat v tožbi, ki jo je vložila gđ. Amelija K., original tiste fotografije, proti njemu.

Tožila ga je, ker je bil brez dovoljenja uporabil njeno fotografijo v filmu in ker se je čutila zavoljo besed, ki jih izreče junak, užaljena. Razprava se je končala res tako, da so Slawinskemu odsodili na odškodnino 85.000 Kč. V zvezi s to razpravo, ki jo je praška javnost zasledovala z največjim zanimanjem, pa je lepa Amelija prejela tudi nič manj nego 14 ženitnih ponudb s strani močv v dobrih položajih in med njimi so tudi inostranci.

Kino, zaščiteno proti napadom iz zraka

Na Leicester Squaru v Londonu so pred kratkim odprli nov, mogočen kinematograf. Da bi ustregel vsem zahtevam naših dni, se je podjetnik pri izdelavi gradbenega načrta zvezal najprej z vojnim ministrom. To naj bi mu dalo potrebne nasvete, kako naj se zgrajba zavaruje za primer zračnih napadov. Po primerni anketi je ministru odgovorilo, da mora biti strešna konstrukcija iz posebno močnega cementa v debelini osem metrov, nad njim pa mora biti še plast zemlje, debela 4 m. Podjetnik je to upošteval. Kinematograf je na ta način dosegel eiser lepo višino, obiskovalci pa sedaj vedo, da so z vsi zanesljivostjo zavarovani proti letalskim bombam in torpedom iz zraka.

Ločitev v Rooseveltovi rodbini

V Pontiacu v ameriški državi Michiganu so ločili zakon med go. Dorothy Kemp Rooseveltovo in G. G. Hallom Rooseveltom, bratom žene predsednika Zedinjenih držav, ki se je s svojim deklinski imenom imenovala tudi Roosevelt. Ta zakon je bil sklenjen 1. 1935, ni kot vzrok za ločitev je žena navedla, da jo je mož dušavno hudo mučil. G. Hall Roosevelt je bil prej tankir v Detroitu in finančni referent tega mesta. Sedaj živi v Clevelandu, k razpravi pa ni prišel. To je že njegova druga ločitev. Ze leta 1912, se je kot študent Harvardskega vseučilišča poročil z Margaretto Richardsonovo, hčerjo nekega zdravnika. Ta zakon so ločili 1. 1925, tri tedne pred njegovo poroko, isto tako po njegovi krivdi.

Guvernerjeva mati — morilka?

Mater guvernerja ameriške države Georgije Kellyja so aretirali pod sumom umora. Ga. Kellyjeva se je že leta grdo gledala z občinskimi svetnikom v svojem rodnem mestu Nashvilleu, Pageom. Pred nekoliko dnevi sta se ota hudo sporekla. Page je sledil svoji nasprotnici in je hotel vdreti v njeno stanovanje. Kellyjeva mu je zapretila, da ga bo z nasiljem odstranila. Ker se za to ni zmenil, je potegnila samokres in streljala nanj. Zgrudil se je mrtel. Kellyjevo so morali s silo razorožiti. Na policiji je odkrila vsako izjavo. Stvar je v vsej Ameriki zbudila ogromno pozornost.

Bivši milijonar je postal berač

Na Moravskem je umrl v ubožnici bivši tovarnar F. Sekanina. Pred leti je imel mož veliko tovarno in pred vojno je izvažal velike množine svojih izdelkov v tujino. Bil je težak milijonar, toda svetovna gospodarska kriza ga je spravila na beraško palico.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Zadnji posnetek živega Mac Donalda

Ramsay Mac Donald pri svojem odhodu v londonske postaje s svojo hčerjo Stello. Nekaj dni pozneje ga je med vožnjo v Južno Ameriko zadela kap

A NEKDOTA

Perzijski šah je obiskal nemškega cesarja Viljema I. in je ostal nekaj časa v Berlinu. Ob neki priliki so mu predstavili člana pruskega ministrskega sveta. Ko je prišla vrsta na justičnega ministra, šah ni razumel. »Minister za justico?« je vprašal. Potem se je nenadno nasmehnil, šel je s kazalcem okrog svojega vratu in menil: »Ze razumem.«

VSAK DAN ENA

»O, kakšna sreča, da sem vas srečala! Strašne bolečine trpim v bokih, kaj mislite, kaj je temu vzrok?«
»Tega ne moram na slepo povedati. Slečite se hitro, pa bomo videli!«
(Tidens Tegn)

Kulturni pregled

Praško glasbeno pismo

Praga v novembru
Evropska glasbena kultura se je nekako osredotočila v Pragi: tu se vsako leto mednarodni muzikološki kongres (prihodnji bo leta 1939. Zopet v Pragi), prirejajo se koncerti vseh glasbenih stilov, gledališča kvaliteto in vsestranski izbor svoje programe. Univerzitetna in mestna biblioteka imata polne oddelke muzikalne literature, konservatorij bogato knjižnico in svetovno znane mojstre, muzikološka stola priznane predavatelje. Zares moramo nazvati Prago in z njo v širšem smislu malone vsa republiko »konservatorij Evrope«. Vsakomur, ki se hoče pogledati in razširiti svoje duševno, zlasti muzikalno obzorje, je Praga vreden življenjski, ki razgiblje in odpira duševnost ter jo prepaša s plodnimi sokovi. Iz nje diha resnično prostrano življenje, ki plodno bogati kulturni vrednoti žejno dušo. Koncerti preplavljajo večer za večerom. Ni mogoče, da bi človek silil vse, temveč se mora omejiti le na nekatere in skrbno izbirati.

V začetku oktobra je več dni nastopal pevski in plesni zbor rdeče armade pod vodstvom A. V. Aleksandrova. Tudi za Prago so bili ti koncerti senzacija, zavoljo česar sta bili Smetanova dvorana in Lucerna vedno polni. Program je bil zanimiv: ruske narodne pesmi, med katerimi so tvorili izjemo le Gounodov »Pohod iz Fausta« ter »Tise, tise« iz Verdijevega »Rigoletta«. Značilen pa je bil ta koncert zlasti iz dveh vidikov: iz narodnosti tega zbor, ker menda tudi v sodobni Rusiji prihaja narodnostni problem vedno močnejše do izraza, z njim pa narodna pesem, kar kaže potrebo po nacionalni zakoninjenosti poedince, zajednice in države; iz psihološkega - pedagoškega zbor, ker tudi vojska čuti nujnost, da zagradi najbolj občutljive emocionalne strani duševne bitnosti preproste človeka, ga v tem vzgaja in sočasno učinko pozitivno izrablja za smoter nekega vladajočega sistema. — Koncerta pač ni bilo mogoče meriti z umetniškim merilom in tega namena tudi najbrž sam ni zasledoval; kot diletantski zbor pa je bil prav dober. Ima mnogo smisla za efekte tako v izbiri programa, kakor v načinu izvajanja ter jih še povečuj z znanimi ruskimi basi. Ta stran je morda najmočnejše vplivala na moč uspeha.

Izredno agilna »Přítomnost«, ki ji je glavni namen sistematično uvajanje širših krogov v sodobno glasbo je v preteklem mesecu pridrila več koncertov, med njimi japonskega in francoskega; na slednjem so bili zastopani skladatelji Debussy, Roussé, Ravel, Honogger, Tailleferre, Milhaud, Ferrand, Rivier, Delvincourt in Martelli; sočelovava sta tudi v Ljubljani znana violonisti R. Soetens in pianistka S. Roche. Ta program prikazuje, da se »Přítomnost« ne omejuje le na današnje dobo, temveč posega tudi v preteklost in skuša na organski bazi razvijati razumevanje za sodobne muzikalne ustvaritve.

Kar najbolj dostojno in izredno obsežno so čehi proslavili Mozarta: v stanovanjskem gledališču je bila 29. oktobra slavnostna premiera »Don Giovanni« kot spomin na njegov krst natanko pred 150 leti: 29. oktobra 1787 v praškem Nostikovem gledališču. Ta Mozartova opera je čehom naj-
Za rehabilitacijo Kopitarja
»Prager Presse« z dne 13. t. m. poroča o zanimivi debati, ki se je vršila minule dni v Slovanskem inštitutu kot nadaljevanje debatnih večerov o slovanski vzajemnosti in teoriji in praksi. Prof. dr. Karel Paul je govoril o temi Kopitar in Safarik. Predmet ga je zainteresiral v zvezi z izdajo safarikove korespondence z Jugoslavi, ki jo pripravlja za tisk. Čeprav je Safarik velik del svoje korespondence uničil, je vendar ostalo obilo gradiva, ki osvetljuje periodo »Sturm und Drang« slovanske vzajemnosti in stavi v novo diskusijo tudi odnose med Safarikom in Kopitarjem. Znano je, da ti odnosi obsegajo tri stopnje: najprej so bili prijateljski nato napeti in slednjič so privedli do popolnega preloma.

Poznejši raziskovalci so krivdo za ta prelom naprtili Kopitarju, ki čemur je prav posebno pripomogel Safarikov sin, ki je v svojih spominih slikal dunajskega knjižničarja Kopitarja kot najslabšega človeka na svetu, a tudi drugi viri ne kažejo Kopitarja v posebno laslavski luči. Prof. Paul je sedaj pri proučevanju, ki jih je izvršil v zvezi s prej omenjenim delom, prišel do drugačnega vtiska. Ne da bi hotel preveriti zgodovinsko sodbo o krivici in konfliktu Safarik-Kopitar, je skušal po svojih najboljših močeh dognati psihološke ozadje konflikta in rehabilitirati Kopitarja. Zelo plastično je pokazal temeljno razliko v karakterju obeh med njimi utemeljeval, čemu je bilo moralo priti med njima do preloma, ne da bi bil Kopitar zaradi tega »Mefisto«, jezuit ali celo avstrijski agent. Ustrezalo je pač karakterju obeh, da je bil Kopitar vedno v ofenzivi, Safarik pa v defenzivi, zaradi tega pa ni treba Kopitarja obsojati. V ostalem ni nobenih pozitivnih dokazov o resničnosti obdolžitve, ki so šle na rovaš Jerneja Kopitarja; obranjenec ropokismo in natisnjeno gradivo vsebuje samo domneve in govorice, medtem ko ga njegove znanstvene in družabne vrline karakterizirajo kot človeka, ki je bil vdan slovanski ideji in zanjo zelo zaslužen.

V debatah je citiral prof. Francov nekatere izjave Kopitarjevih ruskih sodobnikov, ki ne govorijo v korist Vukovega učitelja, medtem ko je prof. Murko podarjal njegovo znanstveno delavnost, ki je novimi dokazi pobij obožbo Kopitarja kot človeka in kulturnega delavca.

„Šimkovi“ v drami

V soboto so nam dali za spremembo zopet lahkočno veselolgo — v Ljubljano presejane »Šimkove« G. Kadelburga. Zgodba ni takta, da bi človek jedro lučil iz nje in ga polegala na tehnično, a je dovolj zdravo preprosto posnetek iz vsakdanjega življenja, da se človek prostodušno, ne-spametno nasmeje ob nji. Dvoje idil se sreča v tej burki: podoba tople, mešanice in podoba naglode, razbite plebejske idile s periferije, in ko se borbena konča, zmaga, kar je dobrega, kidega v obeh.

A tisto, kar je na vsaj stvari največ vrednega, je uprizoritev inž. arh. Stupice.

bolj pri srcu, saj jo je ustvaril v Pragi. Nemški teater (Neues deutsches Theater) je izvajal »Carobno piščal« in »Ugrabitelj iz Seraja«, K. B. Jirák je dirigiral simfonični koncert radio jurnala (ouverture k operi »Titus«, D-dur simfonija — tzv. praško in Requiem). »Česky spolek pro komorní hudbu« je izvajal godalni kvartet v c-duru, Arie in godalni kvintet v g-molu, Wanda Landovska skladbe za cembalo, Mozartova Obec v CSR se vrsto drugih Mozartovih del. Ves program je bil torej stilo enoten, pa pester in vsestranski; zaključil ga je Mozartov koncert dunajske Filharmonije, ki ga je dirigiral znani Bruno Walter.

Umetniški del je dopolnila še Mozartova razstava, ki je jasno in v celoti prikazala genijevo stvariteljsko produktivnost, originalne in tiskane partiture, njegova pisma, scenične osnutke njegovih oper in pregled vseh vzporeditev njegovih oper v Pragi, Mozarta v domači in tuji beletistični ter znanstveni literaturi itd. Skratka: Zajela je vsa Mozartovo osebnost in z njo povsem duševni milje, čehi Mozarta silno cenijo: njegove opere so stalno na gledaliških repertoarjih (še leta 1887 — torej ob 100 letnici »Don Giovanni« so to opero igrali v Pragi že tristoenojstič!), za letošnje proslavo pa je nastala o njem krasna zbirka važne literature, poleg češkega večinoma v vseh svetovnih jezikih: Blazek je napisal »Mozart 1787—1937 Praha«, L. Mandana »W. A. Mozart a don Giovanni« (s predgovorom V. Talicha in prispevkom Rich Straussa), Netli »Mozart a Čechy«, zopet Blazek »W. A. Mozart, jeho pobyt v Praze, čestí skladatelji jeho doby«. Poleg tega obstaja še mnogo starejše češke znanstvene literature, ki je motrila Mozarta v najstrožnejših vidikih. Tako priznanje in spoštovanje genialnih stvariteljev (ki ne velja le za Mozarta!) dokazuje širino in globino svetovnega kulturnega naziranja, hkratu pa objektivnost in domoljivost za vse, karkoli je kulturno vrednega.

Poleg tega pa se vrstijo mnogi solistični (n. pr. Švihlilova, Firkušný i. dr.), komorni in simfonični koncerti, gledališča uprizorjajo več novitet; med njimi je prvi v tuzini Nemški teater krotik. Straussovo »Anabalo«, ki kaže malone celoten povratek k harmoničnemu pojmovanju in vprav wagnerjanske »nebeške« dolžine. Tudi Straussa očitno močnejše oklepa nova nemška duševna orientacija; navedena opera ni v kvalitativnem oziru kaj izredno pomembna in za nekaterimi doseganji Straussovi operami (n. pr. Salome itd.) nedvomno zaostaja. — Te dni začneta z vsebinsko bogatimi koncerti tudi Filharmonija, ki se je polna uspehov vrnila z angleške turnee.

Praško muzikalno življenje je torej že ob vstopu v novo sezono izredno dinamično ter zajema vse strani stvariteljskega oblikovanja. Zavoljo intenzivnega oblikovanja pospešuje zanimanje tudi najširših ljudskih plasti ter sistematski uvaja k umevanju muzikalne problematike. Glasba je ena izmed vodilnih niti kulturnega pretekla v vitavskih Aten; svojo kvalitativno utemeljuje v plodnem učinkovanju, kot takšna pa postaja vzor vsem podobnim stremljenjem. Dragotin Cvetko

Iz pravilnega spoznanja, da je za uprizorjanje burke treba skoraj več resnice kakor za delo, ki je že samo polno miselnih in moralnih tež, je režiser postavil na oder igro, ki v nji prihajata do polne veljave resnica in smeh. Osrednji dve kreaciji sta dala Daneš in Polonca Juvanova (Fajdiga in njegova gospa): dve lepi, na zunaj smešni, a v svojem jedru vsaj trenotno tragični figuri, ki se osvojita gledalca na mah. Vzporedno z njuno tečo usoda dveh mladih src (Dora-Vida Juvanova, dr. Mrzičkar-Jan), a družinsko srečo izpopolnjuje stari hišni prijatelj Meglič-Sever, ki je prav tako ustvaril realistično živo postavo. Na drugi strani je družina Karla Scampina, ki ga je Sencin v svoji tržaščini in v svoji rokovnjaško brezsmarni pozi odvel v poseben sijaj. Ob njem so dali še vrsto pristnih skrajaja iz življenja prepisanih obrazov Potokar (mizar Martin), Severjeva (baletka Zofka), Rakarjeva (šimkova) ter Gabrijelečeva in Levarjeva. L. M.

Knjige Mladinske matice

Trije pisatelji so vtisnili viden pečat letošnjim knjigam Mladinske matice: Davorin Ravljen je spisal koroško povest »Šimej iz Rožac«, Angele Cerkenik pripoveduje v knjižici na 120 straneh zgodbe »Ovčarja Runa«, Josip Ribič pa je pripravil veselje najmlajšim čitateljem s knjižico »Nana, mala opica«.

Davorin Ravljenova povest »Šimej iz Rožac« je nastala na podlagi avtorjevih popotnih spominov na Koroško in stoji v znamenju mota, ki je natisnjeno na naslovni strani pod sliko Gospe Svete: »Naš bil nekdanj je ves ta raj, očetov naših domovina«. Povest je prav za prav resnično povezan ciklus podob iz koroškega ljudskega življenja in je vesa prežeta s plemenito tendenco, da vztrdi v mladih čitateljih zanimanje za koroške Slovence. Mladi junak te povesti Šimej je malca idealiziran tip otroka, ki rade med vplivi domače slovenske hiše in nemškega pritiska na koroške Slovence. Njegova vrnitev domov, na očetovsko goro označuje jedro koroškega vprašanja: kmet, ki živi trdno na svoji grudi, ostane najdalje zvezi tudi svoji govorici in z njo svojemu narodu. Povest je spisana v lepem, čistem jeziku. Maksim Gaspari jo je zmiselnost opremil s številnimi ilustracijami.

Angela Cerkenikova povest »Ovčar Runa« obravnava življenje psa-ovčarja, ki ga prepeljejo z bosenskih planin v mestno okolje, kjer se mora privaditi docela drugačnim okoliščinam. V zvezi s tem se razvija cela vrsta zgod, ki bodo nedvomno zanimale mlade čitatelje. Pisu je treba priznati, da kaže dovolj zanimanja za »živalsko psihologijo« in da je vajen opazovati vedenje psa v raznih življenjskih situacijah. Po nekaterih povestih iz pasjega življenja, ki jih je spisal N. Velikonja, po nedavno izšli pasji zgodbi Tilena Epipa je Cerkenikova »Ovčar Runa« nov slovenski dosežek k temu literarnemu žanru. Naj s tem v zvezi zabeležimo, da zagrebška založba Binoza pravkar pripravlja antologijo svetovnih pisateljev z motivi iz pasjega življenja. Cerkenikova povest je ilustriral Ljubo Ravnikar.

Josipa Ribiča »Nana mala opica« je ljubka pripovedna knjižica s pravilnim in ekotičnim nadihom. Spisana je z vedrino in humorjem ter je od začetka do konca zabavna. Ilustriral jo je prav okusno in živahno Janko Omanen. Večbarvne ilustracije in tisk v prijetni modri barvi dajejo knjižici eleganten značaj, ki mika tudi otro.

Mladinska matica ima po navadi srečno roko v izbiri svojih knjig; tudi letos je ne le ohranila, marveč le še bolj utrdila svoj sloves resnične matice naše mladinske književnosti. — O.

Zapiski

ALFONZ DAUDET?

Zdelo bi se, da smo že zdavnaj preboleli otroško kulturno razdobje, ko so pri nas pisali o Janezu Volbenku Goetheju in Miroslavu Schillerju, toda novi znaki kažejo, da je nismo. Te dni se je pojavila na knjižnem trgu knjiga z naslovom: Alfonz Daudet, Lydija. Pisec krasnih »Lettres de mon moulin« se je svojim častilcem tako vtisnil v spomin z izvrnim imenom Alphonse Daudet, da ga kot Alfonza nismo prvi hip niti spoznali. Vsekakor je čudna nedodolnost, če kdo sloveni Alphonse v Alfonza, medtem ko v naslovu piše ime glavne junakinje romana, »Lydija« (namesto Lydija).

Alfonza Daudeta, odklanjamo, prav kakor bi ne marali Karlov Baudelairejev, Jurijev Duhamelov in Janezov Giraudovov. Imena in priimke je treba pisati v njihovi izvorni obliki, dokler se ne odločimo za dosledno fonetično pisanje. Tako pisavo pa odklanjajo vsi, ki vedo, koliko preglavic dela n. pr. v srbsčini, kjer jo je izsilila cirilica in kjer ustreza splošnemu značaju pismenega jezika.

Dve novi mladinski zbirki Gustava Strniše. Naši mladini priljubljeni pisatelj Gustav Strniša, čigar splošno znana mladinska povest »Harmonikar Binček« je eden najboljših slovenskih mladinskih spisov, je pravkar izenadil naš mladi svet kar z dvema knjižnima darovoma. Knjižica »Sveti Miklavž« opisuje prihod slovenskim otrokom najljubšega svetnika na zemljo, kjer obdaruje dobre in pridne ter siromašne malčke. Gustav Strniša je v tej povesti lepo ponazoril krizo, ki tako zakr-

njeno in brezobzirno gospodariti med današnjim materialističnim svetom. Svetnikova ljubezen in dobrotinstvo premaga to sovraščnost, ki povsod ustvarja zlobo in zavist ter ruši temelje srednjega človeškega življenja. Pisatelj spretno spaja resničnost z domišljijo, povest pa je pisana tako jasno in s tako toplo ljubeznijo do malih in bednih, da bo naša umevanje pri vsakem otroku, zlasti še, ker pisatelj podaja naše domače značaje, ki jih srečavamo dnevno v našem življenju, pa jih sami niti ne opazimo. Zbirka »Beli slon« obsega pet pravih. Uvodna povest »Beli slon« povede našo domišljijo v daljno Indijo k sveti reki Gangi, v pradomovino belega slona. Povest poveličuje zvestoto slona Konga, ki ne more zapustiti svojega malega gospodarja in potem, ko njegovi mali ljubljenci vtone, divje skoči v reko ter ruje po nji in se ne more pomiriti. Druga povest nam opisuje, kako je bil bil kaznovan zlobni volček Goltec zaradi nevhvalečnosti do svoje krusne matere, ki ga je bila dojila. V »Izletu« proslavlja pisatelj zvesto prijateljstvo, kjer se drobna čebelica z lastnim življenjem žrtvuje za svoje tovariše. »Lev in opica« se predstavlja v basni, kjer hoče segava opica igrati vloge živalskega kralja, kar pa se ji ne posreči in žalostno konča, da prejme za svoja zločinstva zaslužen kazen. Obe knjižici sta lepo ilustrirani, »Svetega Miklavža« je ilustriral Nikolaj Pirnat, a »Belega slona« Jože Pukl.

Razstava poljskega slikarstva je bila odprta ob prisotnosti pokrovitelja kneza namestnika Pavla v Muzeju Kneza Pavla v Beogradu.

Lovro Matačić, direktor zagrebške opere in beograjske filharmonije, je minule dni dirigiral z velikim uspehom koncert Varševske filharmonije v Varšavi.

Šostakovičeva opera »Katarina Izmajlova«, ki jo je prva v Jugoslaviji uprizorila ljubljanska opera, je imela te dni premiero v beograjskem gledališču.

Smrt poljskega književnika. V noči na soboto je umrl v Varšavi, star šele 28 let Unilowski, eden najnadarjenjših poljskih pisateljev mlade generacije.

S P O R T

Tekmovalni spored GZSP

V nedeljo je bila na Jesenicah seja širšega odbora Gorenjske žimske sportne podzveze, kjer je bil določen program za letošnje zimsko sportno sezono. Prireditve so:

19. decembra: Mladinska tekma v teku v izvedbi SK Jesenice.

26. decembra: Medkubuska tekma na 12 km in skoki v Planici, izvedba SK Rateče-Planica.

2. januarja 1938: Mladinsko prvenstvo v slalomu na Roči.

6. januarja: Medkubuska tekma v smuku v izvedbi SPD Kranjska gora.

9. januarja: Klubski dan za vse klube GZSP, s sodelovanjem mladinskega odseka.

16. januarja: Mladinsko klasično prvenstvo GZSP v Mojstrani.

22. in 23. januarja: Klasično prvenstvo GZSP (v Bohinju ali Mojstrani.)

29. in 30. januarja: Državno prvenstvo v alpski kombinaciji na Pustem rovtu.

2. februarja: Štافتni tek na 10 km v izvedbi SK Dovje-Mojstrana, ki praznuje na ta dan 10. letnico uspešnega delovanja pri razvoju jugoslovenskega zimskega sporta.

5. in 6. februarja: Državno prvenstvo v klasični kombinaciji.

12. in 13. februarja: Alpsko prvenstvo GZSK na Jesenicah v izvedbi SK Jesenice.

To tekmovalje bo v letošnji sezoni najzanimivejše, ker se bo vršilo na terezu, ki je našim tekmovalcem še neznan.

18. februarja: Medkubuska tekma na 12 km in skoki, vse v izvedbi SK Poljane v Kranju.

20. februarja: Medkubuski smuk v izvedbi SPD Kranjska gora.

6. marca: Patronni tek v izvedbi SK Bohinj.

19. marca: Veleslalom na Roči v izvedbi TK Skale, Jesenice.

20. marca: Medkubuski smuk na Roči v izvedbi TK Skale, Jesenice.

27. marca: Veleslalom v izvedbi SPD Kranjska gora.

7. julija 1938: Vsaokoletna slalom tekma za Akom pod široko Pečjo, izvedba TK Skale, Jesenice.

Rezervirani so še termini za medmestno tekmo Maribor-Jesenice in za dansko prvenstvo — vse v alpski kombinaciji.

V neku vrstah

V nedeljo je bila na Jesenicah seja širšega odbora gorenjske zimsko-sportne podzveze, na kateri je bil soglasno sprejet sklep, naj se podzveza obrne na vsa oddolčna mesta s prošnjo, da naj bo v letošnji sezoni

vsestranski smučarski izlet, kakor je bil lani v Sarajevu in na Jahorini, nekje na njenem območju. Zlet naj bi se vršil po načrtih in predlogih GZSP na Jesenicah z izhodnimi točkami: Kranjska gora, Rateče-Planica, Blek in Bohinj. Tekma v smuku naj bi bila na planini Roči, tekma v slalomu pa na Pustem rovtu, obe disciplini klasične kombinacije pa naj bi se izvedli na »klasičnih smučarskih tleh« v Mojstrani. Agilni gorenjski podzvezi želimo glede uresničenja ter načrtovalcem boljše uspehe!

Nekaj je treba posebej zapisati! O SK Ljubljani in njenih nastopih v ligi moramo v jesenskem prvenstvu v ligi na splošno govoriti še dovolj z zadovoljstvom, čeprav sta ji vsaj tri točke brez velike potrebe ušli in bi bila z njimi lahko sedela še pred tremi konkurenti na šestem mestu v tabeli. Toda to se ne da več popraviti in tako je pač prišlo, da bo do spomladaj ostala na devetem mestu, medtem ko se je lani ob tem času že prav dobro počutila na sedmem mestu med enakim številom tekmovalcev. Toda to po sporedu za pomladanski del tekmovalja ni najhujša nesreča in, če bo šlo kolikaj v redu, bo najsigurnejši kandidat razen zagrebške Concordie za izpad iz lige brzokone kdo drugi, ne pa naša Ljubljana, kakor ji s takim veseljem prorokujejo v beograjskih listih.

Po končanem tekmovalju v ligi je na-

stopil za naše lige čas velikega odmora, ki bi jim bil pa samo škodljiv in ga zato tudi ne nameravamo izkoristiti v celoti. Tako bosta BSK in Gradjanski že kar to nedeljo igrala »majhno« prijateljsko tekmo v Beogradu, ki bo v znamenju revanše za poraz Gradjanskega v prvenstveni tekmi na zagrebških tleh. BSK pojde potem na turnejo na Češkoslovaško. Naslednja dva boljša termina sta 1. in 3. december, ki sta med Beogradom in Zagrebom rezervirana na tradicionalno medmestno tekmo med obema reprezentancama.

Ko bo tega konec, naj bi se začelo tekmovalje za zimski pokal, novo nogometno konkurenco, za katero so v glavnem dogovorjene že vse podrobnosti. Tekme bi se začele 15. decembra po dvojnem pokalnem sistemu in v enakih finančnih pogojih, kakor veljajo za ligo. Za prvo kolo bi parov ne določil žreb, temveč naj bi se za otvoritev sporazumno pomerili vsi štirje beograjski klubi, dalje vsi zagrebški klubi in Hajduk, Slavija in Ljubljana pa naj bi igrala med seboj. Končni sklepi glede tega tekmovalja bodo vsačkor sprejeti šele na občnem zboru JNS dne 12. decembra.

V tekni za evropski pokal vodi po nedeljski tekmi med Madžarsko in švicno Madžarska z 10 točkami pred Italijo, Češkoslovaško, Avstrijo in švicno. V tej konkurenci so v zaostanku še za 5 srečanj. V Stockholmu se je začelo te dni veliko teniško tekmovalje med Jugoslavijo in skandinavskimi državami, na katerem je Jugoslavija po prvem dnevu z 2:1 prevzela vodstvo. Rezultati prvih srečanj so bili naslednji: Puncée-Hanes (Norveška) 7:5, 6:2, Palada-Ramberg (Švedska) 6:4, 6:2, Malmström-Hanes (Š.N.)—Puncée-Mitić 7:5, 4:6, 6:3.

Jugoslovenska akademika smučarska organizacija (JASO) bo imela svoj redni občni zbor danes ob 18. na univerzi v sobi št. 90. Vabljeni vsi!

Slalom klub 34 — Občni zbor. Za ponedeljek 29. t. m. napovedani občni zbor bo zaradi nujnih osebnih zadržkov v odboru nekaj prej to je v petek 26. t. m. na istem mestu, ob isti uri in z že objavljenim dnevnim redom. Odbor.

Iz življenja na deželi

Iz Tržiča

— Zanimiva razstava šenskih ročnih del v vseh tehnikah vezanja, kvakanja in pletenja, izdelanih z MEZ predvaja za ročna dela v Tržiču: hotel »Pošta«. Odprto od srede 17. t. m. do vključno petka 19. t. m.

Iz Ptuja

— Delovanje društva banovinskih službenecv in vpokejenecv. V spodnji dvorani Narodnega doma se je v nedeljo zbral širši odbor tega društva pod predsedstvom višjega inspektorja Pirca iz Ljubljane. Prišli so delegati iz vseh krajev dravske banovine. Gg. dr. Remec in Rozman sta zastopala mestno občino in srz, primarij dr. Kühr je pozdravil goste, nakar je predsednik Pirc orisal pomen društva. Tajnik Grand je očrnil poročal o dosedanjem delu. Razpravljalo se je o pravilniku za odsek gospodinskih učiteljev in cestnih nadzornikov, kakor tudi o podpornem odseku. Društvo bo stlofio vse, da se bolniško zavarovanje in posmrtna te organizacije razširi na vse naše uradnike. Inž. Simonić je obširno poročal o nameravani ustanovitvi zadruge za posmrtno zavarovanje. Zadruge bo po smrti vsakega zavarovanca izplačala svojem 5.000 din, vplena in članina pa bo znašala mesečno kakih 30 din. Lahko pristopijo tudi žene. Prijavnice bodo v kratkem razposlane. Popoldne o gostje pohitili na veleposredni krizniški red v Veliki Nedelji. Kljub dežju je izlet lepo uspel. Zvečer so se delegati zadovoljno vračali v svoje kraje.

— »Kvadratura kroga« v ptujskem gledališču. V petek bo v Mestnem gledališču premiera uhovite komedije Valentina Katarjeva »Kvadratura kroga«. Odlično naštudirana igra iz sovjetskega življenja bo v povsem novi inscenaciji tudi po umetniški strani pomenila nov podvig ptujske igralske družine. Režija je v rokah režiserja Borka, v glavnih vlogah pa topot nastopijo Borko,

"To hranilo za polt z Biocelom"

JE USTVARILO ČUDEŽ NA MOJEM OBRAZU"

pravi sestra

pomočnica.

UČINEK je bil prav gotovo čudovit. V nekaj dneh sem opazila, da male brazde in gube izginejo. V nekaj tednih sem bila videti za deset let mlajša. Biocel — mi pravi doktor — je iznajdba znamenitega profesorja dunajskega vseučilišča. Zdaž ga vsebuje sleherna tuba rožnate kreme Tokalon. Uporabljajte to kremo vsak večer, belo kremo Tokalon pa jutraj. Po taki uporabi bo blede, vela polt zablestela v novi mladosti živahnosti: napravite svojo polt jasno, svežo, čvrsto — in jo rešite gub in drugih nedostatkov.

Kostanjšek, Stožer, Toroš, Drobinova in K. folova.

— Potrebna ugoditev. V včerajšnjem članku »Ponovna preiskava o velikem požaru« je nastala naljubna pomena. Na orožniško postajo v Cirkovec pri Ptujju je prinesel samokres Janez Klajnšek in ne France Pleteršek. Zaradi suma umora je bil aretiran Klajnšek in ne Pleteršek. Isto velja glede podpore po požaru, ki je bila odklonjena Klajnšku in ne Pleteršku.

★

DOLENSKE TOPLICE. »Jutro« je že poročalo, da v Dol. Toplicah popravljajo in razširjajo cesto Straža-Toplice. Prišli so z delom v Toplicah pri mostu. Tu bo cesta nekoliko ponizana, da tako odpade vzpon proti Gradšču. Ker stoji pred faro cerkev v Toplicah stara lipa, so nekateri menili, da bi kazalo lipo odstraniti in napraviti ob cesti novo stopnišče. Ideja je sicer hvale vredna, ker bi bilo prav in priporočljivo, da se prostor, ki je na kopalniškem trgu kar največ polepša, vendar bi bilo lepe in košate lipe, ki dela kras kopalniškem trgu, škoda, če bi se posekala. Lepo stopnišče se da napraviti tudi tako, da lipa ostane ter se lepo ogradi. Lipa bo očiščena okoličnice in v okras.

PLANINA PRI RAKEKU. Še vse premalo se pri nas opozarja, kako morajo ljudje paziti na prirodo in na živalstvo, posebno pa na naše ptice. Nepoučeni ljudje ne čitajo časopisja in tako ni čudno, da se taki prestopki še vedno dogajajo. Šele nedavno je »Jutro« svarilo pred pokončevanjem ptic pevke. Toda zadnji čas se je zoper te določbe zakona pregrešilo nekaj fantov, ki so nastavili limanice in lovili liščke in druge ptice, dokler se niso sami ujeli na limanice. Zasledila jih je zandaraska patrulja in jih je z ujetimi ptički vred izročila pristojnemu oblastvu. Enako smolo so imeli tudi neki ribiči, ki so bili pri ribjih tatvahn že večkrat zasačeni, a jih kazni še niso izpametovale. Poročanje po slišnih škutah in postvrih je pač močnejše kakor svarilo organov javne vernosti. Planinski orožniki tudi nedelj in praznikov ne porabijo za počitek, temveč skrbno patrolirajo in čuvajo tuje imetje. Budno nadzorstvo je v obmejnih krajih še prav posebno potrebno. Tako so tudi zasačili dva posebno podjetna ribja tatova, ki sta imela nastavljenih več trmkov.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 17.: Firma. Red Sreda. Četrtek, 18.: Julij Cezar. Red Četrtek, 19.: ob 15. Pesem o ceste. Ljudska predstava po globoko znižanih cenah od 14 din navzdol.

Sobota, 20.: Simkovi. Izven. Znižane cene od 22 din navzdol.

Prva mladinska predstava bo v nedeljo priljubljena Golieva igra za otroke »Princeška in pastirček«. Delo vsebuje vsa umetniške prvine, ki so pogoj za razvedro otroško dušo: poučno dejanje, lepa seenska glasba in pevski vločki, ki jih je komponiral za to igro pokojni komponist Adamič ter nekaj pestrih baladov. V igri nastopajo gozdne živali zabavni veterani, botra Suma i. t. d. Glavni vlog

Felice Natale;

14

7 smrtnih grehov

Povest iz Casanovinih dni

Najprej ni bilo odgovora, in že sem mislil, da sem skrivnosti na sledu. Moj duh je videl srečnega tekmeča, ki ga ni vezala nobena objuba, kakor živega pred seboj, in spet sem zaškril z zobmi. »Samo odkrito priznanje, hči, daje človeku upanje, da mu bodo grehi odpušteni!«

Tedaj se je kakor dih umirajočega oglasilo iz tistih ust, ki sem vse prečute meniške noči v svoji razjarjeni domišljiji pritiskal grešne ustnice nanje: »Riccardo!«

»To je ime tvojega ljubega, hči, kako daleč si se izpozabila z njim?«

»S temle rokami bi ga zadavil,« sem s m pri sebi zaškril v izpovednici, in uho, ki sem ga pritiskal na mrzlo, neumljeno rešetko, mi je lakomno streglo na uničevalno priznanje iz Constanzininih lastnih ust.

O, v teh tednih in mesecih, ki sem jih bil prebil v samostanu, sem bil do dna spoznal muko samozataja. Martirij mojega mladenišтва je slavil na trdi postelji svoje peklenke zmagi, in ti, sto, kar me je vezalo, je bilo neizmerno močnejše od objube: vezala me je lestvica duhovskih časti, ki se je od dne do dne zapeljive vzpenjala pred mojim pohlepim očesom, dokler nisem

visoko neke, v še nedosegljivi dalji, zagledal prstana in škrblata, ki naj bi bila plečilo za moje čednost in mojo vero.

Glas mi je zvenel mirno kakor dobremu pastirju, ki pase svoja jagnjeta na livadah ob Tiberijskem jezeru, a v srcu mi je divjal vihar, ko sem se nujno obrnil h Constanzi: »Kdo je ta Riccardo? Ali si se v njegovem objemu vdajala poltni sili?«

Spet ihtenje.

Nato Constanzin glas: »O ne, padre! Riccardo je mlad plečič iz rodu Fumagallijev. Ob času karnevala sem se v Sieni seznanila z njim. Zasnubil me je, in njegova želja in volja se upirata materi in Mariovi želji in volji, to je, prodaji.«

Ob tem Constanzin razodetju bi se mi bile v duhu pač lahko pokazale možnosti za rešitev naloge, ki mi jo je bil dal Geronimo. Ali moj duh je bil zmeden, oropan svojih najboljših moči. Izprva vobče ni zapopadel teh možnosti, kajti na prestolu moje pokvarjene vesti je sedela samo želja, riti po Constanzinem srcu in trgati to ubogo srce na kose, ker se je hotelo dati drugemu, ne meni.

Zato sem se tako ostudno držal slike, ki mi jo je ponujala domišljija. Ljubeča dvojica, tesno objeta priplisu v slavnostno razsvetljeni dvorani, Riccardo s priznanjem na ustnicah in Constanza z uslišanjem njegove želje v čistih madoninskih očeh — ta čas, ko sem se jaz pod udarci neumljenega biča, ki sem si ga bil sam izbral, zvijal na samotnem in trdem ležišču v samostanski celici!

»O Gospod, kakšen kelih si mi namenil!« sem zastokal ta mah, prav kakor On na vrtu Getse-

mani, nisem pa našel tiste vdane besede, brez katere nam ne bi bilo obstanka na svetu:

»Ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!«

Ne, vztrajal sem na svoji volji, in Constanza izpoved ni bila le muka za ubogega in nedolžnega otroka, čistega kakor sneg na Albanskih gorah pred Rimom, ampak tudi trpinčenje zame in za moj grešni pohlep.

Katera kaznjiva želja, hči se ti je porodila v globini duše, ko si pri plesu ležala v Riccardovem naročju in ti je govoril o svoji snubitvi?«

»Kaznjiva želja, padre?«

Nalašč sem preslišal dejstvo, da me ta polotrok ni bil razumel, da, da me vobče ni mogel razumeti, ter silil in silil v angela: »Saj veš, Constanza, da nam je rečeno: kdor seje na meso, bo žel od mesa pogubo!«

»Vem! Kaj naj storim? Mar je greh, padre, ako se ukvarjam z mislijo, da bi s častjo postala Riccardova krščanska družica? Ali ni tudi zakon zakrament naše presvete Cerkve, in ali ne izreče tudi nad njim duhovnik od Boga posvečenih besed?«

Bil sem v zadregi. Deklica je bila prišla, da me v svoji nedolžnosti premaga z mojim lastnim orožjem; toda moje ljubosumje in volja, zaslužiti si prednikovo pohvalo, ter pokorščina, ki je prvo in najvišje pravilo svetega dominikanskega reda, so mi dajale v tem trenutku, kakor sem mislil v svoji prevzetnosti, velikansko moč, in zato sem rekel: »Ali vam še ni nikoli prišlo na misel, Constanza, da stoji nevesta Jezusa Kristusa nad vsemi drugimi nevestami tega minljivega sveta? Ali mar ne

veste, da bo vaša možitev z Riccardom, ki mu ni do vas, ampak do posestva na sienskih gričih, zasedala seme razdora v krilo verne rodbine, ki se — kolikor vem — nekoč že sprijaznila s tem, da naj njeno posestvo v slavo Boga Očeta in njegovega edinorojenega Sina pomnoži bogastvo Cerkve?«

Vlekel sem na uho, toda iz Constanzininih ust ni bilo več odgovora. Ali sem bil segel predaleč? Ali sem bil nemara z neprevidnim odkritjem svojih tajnih načrtov vse pokvaril pri tem otroku? Ali sem ji bil celo sam pokazal pot, ki je vodila iz te razdvojebe, ko sem ji tako nespametno priznal, da red že za njenih živih dni izteza roko po njenem imetku?

Ugriznil sem se v ustnico. In nato sem dejal: »Pojdi vase, hčerka, in si izprašaj dušo; danes ti še ne morem dati odveze; a te dni se oglašim pri tvoji materi.«

To reki sem potegnil zeleni zastor čez rešetko, v znamenje, da je sveto dejanje končano, in moje prisluskujoče uho je začelo Constanzine drsajoče korake, kako so se oddaljevali po trdem in mrzlem tlaku samostanske cerkve svetega Domenica.

—//—

Solnce mi je pripekalo na glavo, ko sem po tednih in tednih spet stal na ovinku. Smaragdnozelene kuščarji, ti živahni tovariši toskanskega potnika, so bili tudi moji spremljevalci na strni in naporni stezi, ki vodi čez fiessolski grič prot razvalinam grškega gledališča.

JAVNA ZAHVALA

DR. VENCESLAVU ARKU, specialistu za kirurgijo splošne bolnice v Ljubljani, ob priliki nesreče mojega sina Vikota, ki je bil po nesreči obstreljen, z zadobljenimi 16 ranami v črevesju; Za požrtvovalnost, ki jo je izkazal dr. Arko pri izvanrednem težkem slučaju, se najtopleje zahvaljujem, kakor tudi ostalim zdravnikom in osebju splošne bolnice v Ljubljani.

VIKTOR in MARIJA HODNIK, gostilničar in ključavničar v Gor. Logatcu.

MALI OGLASI

Kampa, kam?

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Avtomatični bufet »Rica«

tehi Budjenski prvi vrhek Din 5, sladki most liter Din 12 in prvotno črno kavo Din 2, čaj s limono Din 2, vino kuhano Din 2. 29747-18

Službo dobi

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pletilni pomočnik

za mehnično pletenje enozračnih in dvozračnih čipk in gumijastih vrvic. Dobi dobi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sposoben pletilec« 29436-1

Perfektno kuharico

sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 29714-4

Mlada natakrica

poslena in prična, dobi takoj mesto. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 29719-4

Oficirski dom

v Skofji Loki, šte. 1. decembra starejši, dobo kuharico. Ponudbe na Oficirski dom. Skofja Loka. 29739-1

Chansoneto pevačico

simpatično, temperamentno, s harmoniko, ali harmonikarja z ANIMO, ištemo za takoj. Prevratna počna kavarna. Ponudbe s sliko: Propaganda, Zagreb, Jelačičev trg 5 pod »88«. 29731-1

Služba išče

Vaska Beoda 50 par, da rek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 12 Din.

Trgovski

nastavljenec mučen železnar se sprejme na stalno mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ljubljana«. 29619-2

G. Th. Rotman:

Gospod Kozamurnik postane umetni jahač

»Držite jezik za zobmi!« je zarjovel nadzornik, ki se je spet po svoji strani razsrdil nad to predrznostjo. In je ušel s pestjo po mizi, da je odletel črninik v zrak, se tam obrnil in mu padel na glavo, prav tisti mah, ko so prišle tri razbremenjene priče reševat gospoda Kozamurnika iz zagate.

Pohištvo

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Obič

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lokali

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Oblučila

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zimsko suknjo

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pouk

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Postrežnica

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

English lessons

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stroji

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kupim

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

2 skoraj nova avtoplašča

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Več železnih peči

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kapital

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Al. Planinšek

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pohištvo

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Otročje snežke

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Orehova jedra in cvetlični med

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Najboljši trboveljski

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pridelki

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Fizol, lečo, luščeni grah

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

INSERIRAJ V »JUTRO«

Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

PHILIPS sinfonijska serija „38“ je višek radio tehnike

Najboljša kakovost! Lepa oblika! Nizke cene! Plačila na 18 mesecev!

Ogled in predvajanje brezobvezno in brezplačno pri

PHILIPS radio

zastopstvo

H. SUTTNER — Ljubljana — Aleksandrova c. 6.

Barkarola 461 4-icevni superpozicijski prejemnik — skala z izpisanimi imeni postaj — selektivnost 9kHz — 9 Wattna končna pentoda — 3 valovna območja: 16.7 — 51 m, 195 — 555 m, 720 — 2000 m. — Naplačilo Din. 333.— in 18 obrokov po Din 225.—

Pravočasno se pred odhodom je dospel Tivar hubertus plaše ki nadkavljuje moj ka-
zu!

SEVERNI TEČAJ

Edina zaloga Tivar oblek v Mariboru pri J. LAH GLAVNI TRG 2

Švicarska sirarna, S o m b o r.

KUPUJTE ODLIČNE SIRE! Zahtevajte cenik! Pošljamo tudi poštne pošiljke, najmanj 5 kg.

Opremljeno sobo z 2 ali 1 posteljo, veliko, svetlo, čisto in mirno, s posebnim vzhodom na koncu Gradiške, oddaljeno 11 km. od centra. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 29731-23

Mesečno sobo, veliko, lepo opremljeno, s posebnim vzhodom na koncu Gradiške, oddaljeno 11 km. od centra. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 29731-23

Sobe išče Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prazno sobo Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

2 opremljeni sobi s soprobnimi kopalnicami, s posebnim vzhodom na koncu Gradiške, oddaljeno 11 km. od centra. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 29731-23

Med mestom in deželo posreduje Jutrova mali oglašnik

Štajerska jabolka dobite poceni pri Gospodarski zvezi Ljubljana, Tyrseva 29

Dražbe Sodna dražba Dne 27. 11. 1937 ob pol 12. uri dopolne se vrši pri okrajnem sodišču v Kranjski gori dražba nepremičnosti, ki ima solno lego v gor skem letovišču Sv. Križ nad Ječenicami. Posvetilo je kmetko posestvo, obkroženo iz hipe, gospodarskega posloja, hleva, volnjake, mlina, 6 njiv, 5 travnikov, 3 pašnikov in 3 velikih gozdov. Dana je tudi možnost parcelacije in letoviškega naselja. Informacije daje pisarna dr. Igo Šlarja, odvetnika v Kranju. 29718-32

100 uspehov na en oglaš v »JUTRO«

Naročniki »JUTRA« so zavarovani za 10.000 Din.

FRANC ŽIROVNIK POSESTNIK

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 18. t. m. ob 2. uri popoldne iz mrtniške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 16. novembra 1937.

PAVLA roj. ROHMAUCH, soproga; FERDO, FRANC, sinova; IVA por. KOKOLJ, PAVLA por. ČERNE, MILA, MARICA, hčerke — ter ostalo sorodstvo.

Zahvala

Ob bridki izgubi naše ljubljene hčerke in sestre

NADICE

se vsem, ki so nam na kakršenkoli način lajšali našo bol, ter nam izrekli sožalje, iskreno zahvaljujemo.

Ravnokotna iskrena hvala vsem cenj. darovalcem vencev in cvetja, ter vsem tistim, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Najlepša hvala tudi gg. pevcem za njihove ganljive žalostinke pred mrtniško vežo.

16. novembra 1937.

Rodbina ŠLEGL

Prilika ugodnega nakupa trenčkotov, hubertusov, obleke, perila itd. Presker Sv. Petra cesta 11

Razno Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prazno sobo Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobe išče Beoda 1 Din. davak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Med mestom in deželo posreduje Jutrova mali oglašnik

MAŠA GLASILA 30 MED NAJBOLJŠIMI NASVETI PASAZA NEBOTIČNIKA